

SILVII Aeneæ Poetæ qui postea sumi Pontifica
tus gradū adeptus Pius ē appellatus Historia De
duobus amātibus Cū multis epistolis amatoriis
Ad Marianū cōpatriotā suū Fœliciter Incipit.

RBEM Senas (ūde tibi & mihi origo ē)
intranti Sigismudo Cœfari: quot hono
res ipēsi fuerūt, iā ubiq[u]e uulgarū ē. Pa
laciū illi apd[em] Sacellū Sanctæ marthæ sup uicū quæ
ad topoph[ys] dicit portā strictā patū fuit. Huc post
q[uod] ceremoniæ p[ro]cte sūt, cū ueniss& Sigismūdus:
quatuor maritatas obuiā hūit nobilitate: forma.
estate: ornatuq[uod] pares nō mortales sed deas q[uod]c[uod] pu
tauit. Si tres dū taxat fuiſſet ille uideri poterāt:
quas ferūt paridē p[ro]q[ue]tē uidisse. Erat Sigismun
dus lic& grādeu⁹ i libidinē p[ro]n⁹, matronaſ alloq[uis]
admodū oblectabat: & feineis blādimētis gaude
bat, nec suaui⁹ illi qc[uod]q[uod] fuit: illustriū aspectu mu
lieſ. Ut ergo has uidit dissimiles: æquo inter ma
nus eaq[uod] except⁹ ē: & ad comites uere⁹. ait. Similes
ne u[er]q[uod] his femias uidistis? Ego dubi⁹ sū an facies
huānæ sit, an angelici uultus: sūt celestes certe. Il
la oculos humi deiſcientes: ut vecindiores fūt: sic
pulchriores reddūt. Sparso nāq[uod] inter genas rubo
re, tales ore colores quales idicū ebur ostro uiolatū
aut q[uod]les reddūt alba imixta purpureis rosis lilia.

Ine. 1348

Precipuo tñ iter eas nitore lucrecia fūllit adoleſcē
tula nōdū ānos .xx. naſta. i familia camilloꝝ p̄di
uiti uiro menelao nupta. Indigno tñ cui tantū de
cus domi ſuiret. ſed digno: quē uxor decipet: &
ſicut nos dicim⁹: cornutū quaſi ceruum redderis.
Statura mulieris eminētior reliq⁹. Comæ illi copi
ſæ & aureis laminis ſimiles. Quas nō more uirgi
nū retrofusas miferat. ſed auro gēmīſq̄ icluerat
Frōs alta. ſpaciq̄ decētis nulla iterfecta ruga. Su
p̄cilia i arcū tensa. pilis paucis nigrisq̄ debito iter
uallo diſiūcta. Oculi tāto nitore ſplendētes ut i ſo
lis modū rēſpicientiū ituitus bebetarēt. His illa &
occidere quos uoluit poterat: & mortuos cū kibui
ſſet i uitā reſumere Nasus in filū directus. roſeas
genas equali mēſura. discriminabat. Nibil his ge
nis amabilius nibil delectabil⁹ uisu. Quæ cū mu
lier riſit: in paruā utrincq̄ deſcebat foueā. Nemo
has uidit q̄ n̄ cupet oſculari. Os puum decēſq̄. La
bra corallini coloris ad morsū aptissima. Dentes
puuli & i ordine poīti ex crifalo uidebāt. p̄ quos
tremula lingua diſcurrēt: nō ſermonē ſed armo
niā ſuauiffimā mouebat. Quid dicā menti ſpecie
aut gulæ cādorē? Nibil illo i corpore nō laudabile
iterioris formæ iudicium faciēt exteriōri. Nemo
ibac alſpexit q̄ uiro nō iuideret. Erāt ilup̄ i ei⁹ ore

multæ facie. Sermo is fuit. qualē rumor ē grāc
 coſ, matrē habuisse corneliā tunc hortensii filiā
 Nōc suauiu⁹ aliqd ei⁹ oratione nec modestius fuit
 nō ut plerq; tristi facie honestatem oñdebat: sed
 alacri uultu modestia nō timida: n̄ audax: sed tē
 peratū uerecūdie metu uirilē animū sub femineo
 corde gerebat, uestes illi multiplices erāt. nō moni
 lia: nō fibulae: nō baltei: nō armillæ deerāt: Redi
 micula capitis mirifica: ml̄ti uniones adamātesq;
 tū i digitis tū i lerto fuere. nō Helenā pulchriorē
 fuisse crediderī. quo die paridē i puiuio Menela⁹
 excepit. Nec ornatiore andromachē. cū sacris hecto
 ris iniciata ē nuptiis. Inter has & katerina peruchi
 a fuit. quae paulo post diē fūcta: cesarē in funeri,
 bus habuit. qui & gnatū ei⁹ milicia aū sepulchrū
 donauit. quis infantē hu⁹ quoq; mirabilis forme
 decus elucebat inferior tñ Lucrecia erat. Ois de lu
 crecia fmo audiebač. hāc cesar hāc ceteri cōmenda
 bant intuebanturq; quocumq; illa uertebatur eo
 & oculi sequebant̄ astantium. Vnus tamen inter
 illos plus equo in illam ferbatur Eurialus franco
 quem nec forma nec diuicīæ amori reddebant in
 eptum: Duorum & triginta annoꝝ erat: nō emi
 nentis staturæ. sed lētæ gratæque habitudinis.

Illustris oculis. malis ad grām rubescētibus. cæteris
mēbris n̄ sine quadā maiestate decoris staturæ
correspōdētibꝝ. Reliq curiales ppter lōginquā mi-
liciā oēs auro excuss i erāt. Hic qr & domi habun-
dabat. & ppter amiciciā cesaris magis mira recipi
ebat. Indies ornatiō pspectibꝝ hōinum reddebat
lōgū famulōꝫ ordinē pone ducebāt. Tū eqtales il-
li erāt. quales i fabulis ē ad troiā uēisse mēnonis:
Nihil buic ad excitādū illū blādum animi calore.
quē amore uocāt: ppter otīū deerat. Sed uicit iuuē-
ta & luxus. tū lēta fortunæ bona. qbꝝ ille nutrit
Nec potēs eurialus sui. ut lucreciā uidit. ardēr pu-
ellā cepit. herensq; uultui. nihil satis uidisse puta-
uit. Nec ipūne dilexit. Mira res. Multi egregia for-
ma iuuenes: sed unū hunc lucrecia. plures honesti
corporis mulieres: sed hanc unā Eurialus sibi dele-
git: Nō tñ hac ipā die. uel in se flāmā Lucrecia co-
gnouit Euriali. uel ille Lucreciæ: amare se frustra
uterq; pputauit. Ut igit̄ ceremoniis sacro cesaris ca-
piti pactis modus fuit. & illa domū reuersa i Euri-
alā tota: i Lucreciā totus Eurialus ferebat. Quis
nunc tibes & piram fabulā demireſ. Inter quos
noticiā primosq; grad⁹ uicinia fecit. qppē domos
habueſ cōtiguas. Tēpore creuit amor. Hī nūsq; se
prius uiderāt nec fama cognoverāt. Hic frāco illa

etrusca fuit nec ligue commercium itercessit: sed occu
 lis tam res acta est. cū alter alteri placuisse. Sau
 tia ergo graui cura Lucretia & igne capta cecidit: iā
 se maritatam obliuiscitur. Virū odit. & alens uul
 nus: ifixos pectori tenet Euriali uultus. Nec ullā
 membris suis quietē prebet. secū nescio qd obstat
 ait: ut ap̄lī herere nequeā. nil me iuuat eius am
 plexus. nil oblectat oscula. fastidiū uerba īgerūt.
peregrini sempān oculos est imago: q̄ hodie p̄pior
 erat Cælari. Excute cōceptas e casto pectori flāmas
 si potes ifelix. Si possē non essē egra: ut sū. Noua
 me uis iuitā trahit. Aliud cupido suadet aliud
 mēs. Scio qd est melius: quod deterius ē sequor.
 O ciuis egregia ac nobilis quid tibi cū peregrinis?
 qd ī extranco ueris? quid thalamos alieni cōcīpis
 orbis? Si uiz̄ fastidis. hec & iā pōt dare t̄ra quod
 ames: Sed hei mibi. quānā illi ē facies? quā n̄ mo
 ueat eius forma: ætas: genus: uirtus: Certe mea
 pectora mouit. et nisi ferat op̄e. disp̄o. dii meliora
 dent. Vahpdā ego castos hymeneos: meq̄ aduenire
 nescio cui credam: q̄ ubi abusus me fuerit abeat.
 uirq̄ sit alterius & me pene relinquat. Sed nō is ē
 ei uultus. nō ea nobilitas animi uideat. nec gratia
 forme illa est. ut timeā fraudes & amoris obliuia
 n̄i. & dabit aī fidē. Cur tuta timeā: Accingar &

omnē morā pellā. Ego quoq; ita sū pulchra, ut nō
me minus ille uelit. q̄ ego ipm cupiā. Sēp se mihi
dabit si semel ad oscula fuerit recept⁹ mea. Quot
me ambiūt proci quoq; pgo? Quot riuales ante
fores excubant meas? Dabo amori opam: aut hic
manebit aut me secū abiturus abduceet. Ergo ego
& matrē & uirū & patriā relinqmā? Seuā ē mater,
& meis semper ifesta gaudiis. Viro carere q̄ potiri
malo. Patria illic ē ubi delectat uiuete? At farā p
dam? Quid mihi rumores hominū: quos ipsa nō
audiā? Nihil aud& q̄ famæ minis stud&. Multæ
hoc fecerūt aliæ. Rapi helena uoluit. n̄ iuitā aspor
tauit paris: Quid dianā referā uel medeā: Nemo
errantē arguit q̄ multis errat. Sic Lucrecia: nec in
tra pectus minora incendia nutrieba t Eurialus.
Medias inter cesaris curiam & euriali domū. Lu
crecia edes hūit: Nec palaciū Eurialus petere pote
rat. quin illā ex altis se ostentatē fenestrī se habe
ret i oculis. Sed erubuit sēp Lucrecia cum Euria
lū uidit. quæ res cæsarē dedit amoris cōscium. Nā
cū ex sua cōsuetudine: nāc huic nāc equitaret illuc
& hac s̄æpe transiret aīaduertit mutari fœminā
Euriali aduētu. q̄ sibi quasi octauiano Mccenates
astabat. Ad quē ysus. Euriale. liccine uris fenaías?
Muler illa te ardet. Semel tanq̄ amanti inuidiceret.

Vbi ad edes lucrecie uentū ē: Euriali oculos pilleo
 cōtexit: nec uidebis iqt qđ amas. ego hoc spectacu
 lo fruar. Tū Eurialus. qđ hoc signū ē cesar? Nihil
 mihi cū illa. Sed hoc facere uitandū ē. ne circūstan
 tes i suspicionē adducas. Erat Eurialo spadix e
quis arduæ ceruicis angustiqꝫ capitīs: quē & bre
uis aliūs & obesa tergora. spectabilem reddebat a
nimoso pectorē chorū luxuriante. q̄ sonante tuba
stat̄ loco nesciebat. Nutabat auribꝫ & collectū fre
mēs uoluit sub auribꝫ ignē. Dēsa iuba. & dextro
iactata recōdebat i armo. Et cauās tellurē solidō
crōnu grauiter sc̄abat ūgula Similis illi fiebat eu
rialus uisa lucrecia. Que lic& dū sola fuit. clauder
re uiam destinasset amori. ut tñ illū aspexit: nec
modū flimx nec sibi ponebat. Sed ut siccus ager
qui admissō igne conburit. sic chori plant. altius
sic infelix Lucrecia exardebat. Ita ē sane ut sapien
tibꝫ uideſ: Humiles tantū casas i habitat castitas.
Solaqꝫ paupies affectu lano tenet & q̄ dom⁹ se co
herc& modico. Diuites edes nescit pudicicia Quis
q̄ secūdis r̄bo exptat sp̄ isolita appetit. Delicatas
eligit domos & p̄cates magnos dira fortūx comes
libido. Intuēs igit eurialū q̄ lepe trāscētē lucrecia
nec ardorē cōp̄scere potēs diu secū cogitauit cui
patefaceret. Nam qui tacitus ard& magis uritur.

a iiiii

fratru. cym
Eurial

Erat iter uiri seruos sosiias teutonicis senex heros
fidus cui iam fuerat diu liberaliter. huc aggredit
amis plus nationi quam homini credens: Ibat magna p
cessu stipate caterua per urbem cesariamque Lucretiae do
mum penetrabat. Quae ubi adesse Eurialum cognouit.
adecto inquit sosis paucis te uolo. Respice deorsum ex
fenestra. Vbi nam genitius inuentus est huic similis? Vi
den ut oes calamistrati sunt erecti eminetibus hu
meris. Aspice cesaries & madido cirro contortos cri
nes. O quales facies. omnes lactea colla ferunt. Quo
se se ore ferunt quam forti pectore. Aliud est hoc hominum
genus quam tria nostra producat. semper hoc deorum est aut coe
lo missa progenies. O si ex his mihi uix fortuna de
disset. Nisi testes oculi essent: nunquam tibi narrati haec
credidissent: Et si fama fuerit postare oibus genti
bus germanos credo subiecta boream fore plagam
ex frigore magno albedinem mutuari. Sed nostin
tu illos? Quam plurimos inquit sosiias. Tu Lucretia.
Eurialum franco nescisti? tanquam me ait sosis. Cur tantum
hoc rogas. Dicam inquit lucretia. Scio quod in aptum non ibit
Hac spem mihi tua bonitas facit. Ex iis qui cesari a
stant nemo mihi Eurialo est gravior. In hunc animus
comotus est. nescio quibus exuror flamus. Nec illum obli
uisci nec mihi pacem possum dare nisi ei me facio nota
Perge ora sosis: conueni Eurialum dic me ipsum et

nare. Nil uolo ex te ampli⁹ nec tu frustra hoc nū
 ciū facies. Quid audio refert solias. Hæc cine me^j
 flagicia facere aut cogitare hera? Prodā ne ego do
 minū: iamq^e senex īcipiā fallēr qđ iuuenis abhor-
 rui? Quin poti⁹ clara p̄genies b*uī* urbis extirpa
 nefandas flāmas e casto pectore. Ne obsequere di-
 ra spei: extingue ignē. Non egre amore pellit. qui
 primis obstat iultib⁹. Qui dulce malū blādiēdo
 nutrit. duri & insolentis dñi fuituti se dat. nec cū
 uult excutēr iugū pōt q^j si hoc ūscir& marit⁹ h̄u
 qb⁹ te ille lacerat mōis. Null⁹ diu lateēr pōt amor.
 Tace inqt lucrecia. Nihil loci terrori ē. Nihil timet
 q^j nō timet mori. Quēcūq^e dederit exitū casus fe-
 rā. Quo misera pgis solias retulit. Domū infamē
 reddis solaq^e tui eris generis adultera: Tutū esse
 facinus ~~renis~~ mille circa te oculi sūt. Nō sin& geni-
 trix ocultū scelus: nō uir: nō cognati: nō ancillæ
 serui ut taceat. iumēta loquen^t: & canes & postes.
 & marmora te accusabūt. Atq^e ut celes oia q uid&
 oia celare nō potes deum. Discep⁹ q^j poena p̄ns cō-
 sciæ mētis. & animus culpa plesus sc̄p ipm timēs
 negata ē magnis sceleribus fides. Cōpelce obsecro
 impii amoris flāmas. expelle facin⁹ mēte casta hor-
 ridū. Metus cōcubitus nouos miscer^t thalamis ma-
 riti. Scio rectū esse qđ dicis retulit lucrecia sed

furor cogit seq peiora. Scit animus quātū p̄cipici
um iſtat & ruit. Vincit & regnat furor: potensq;
mente tota dñat̄ amor: Stat seq qđ regnū iubet a
moris. Nimis heu nimis reluctata sū frustra. per-
fer si mei te miseret nācium. Ingemuit sup iis
p̄ quæ has canas senectute comas: fessūq; crinib⁹
pectus & fida quæ p̄bui generi ſuicia. precor sup
plex. ſite furorem. teg⁹ ipſam adiuua. Pars ſani-
tatis est uelle ſanari. Tum Lucrecia. non omnis
ait ingenium reliqt pudor. Parebo tibi ſolias amo-
re q̄ tegi n̄ uult: unicū effugiuū ē huius mali: mor-
te ut preueniā nefas. Exterritus hac ſolias uo-
ce. moderare inq̄t bera mētis effrenæ ipetus coher-
ce animos. Nūc uita es digna. qr te nece dignā pu-
tas. Dcretū ē ait lucrecia mori. Admissū ſcel⁹
colatini uxor gladio uīdicauit. ego honest⁹ p̄ueni
ā morte cōmittendū. Genus leti quero laqueo. fer-
ro. p̄cipicio. ueneno. uīdicaat̄ castitatē licet. Vnū ho-
rū aggrediar. Nō paciar inquit ſolias. At lu-
crecia. Si qs mori conſtituit: prohiberi non potest.
ait. porcia catonis. mortuo bruto. cū ferrū ſibi ſub-
tractū effet: carbones ardētes ebit. Si tā pro-
terius inq̄t ſolias incubat menti furor tuꝝ: uitx
q̄ fame cōſulēdū ē. Fallax ſæpe fama est. que malo
melior. bono peior nō nūq̄ dat̄. Tēptē⁹ hūc Euria

lū & amori opā demus. Meus erit iste labor: tibi
 ni fallor rē cōfectā dabo. his dictis īcensū animū ī
 flāmauit amore: spēq; dedit dubiæ mēti. Sed non
 illi animus erat ut qđ dixerat: esset facturus. dif
 ferre animū femine quārebat. furorē īminuere:
 ut sepe tps extīguit flāmas. & adimit egritudinē
 dies. Existimauit solias falsis gaudiis puellā pro
 duceāt. donec uP cesar abir& uP mēs illi⁹ mutaret.
 ne si negasset ali⁹ nūcius quereret aut ī se manus
 mulier inicer&. Sxpe igit̄ ire atq; redire se finxit
 & illū gaudere amore suo. & tps idoneū querere:
 quo inuicē affari possent dixit. Interdū nō fuisse
 loquēdi oportunitatē n̄ nunq; se mitti extra urbē
 studuit. ac ī redditū gaudia distulit. Sic dieb⁹ mul
 tis egrotū pauit animū. Et ne p̄oia mētiret. semel
 tātū adorsus eurialū. O q̄ hic dilect⁹ es ait. Nec il
 li querēti qđ hoc esset respōdit. At Eurialus secre
 to cupidinis arcu p̄cussus. nullā membris q̄etē da
 bat. Igne furtiuo populāte uenas q̄ totas penitus
 uorabat medullas. n̄ tñ soliam nouit. Nec lucretie
 missū putauit. ut oēs minus spei habem⁹ q̄ cupi
 ditatis. Hic ubi ardere se uidit. diu prudentiā suā
 mirat⁹ ē seq̄ m̄l totiēs īcrepauit. En euriale qđ sit
 aōris īpiū nosti. lōgi luct⁹. bremes ris⁹. pua gaudia
 magni met⁹. sēp mori⁹ & nūq̄ mortuus ē q̄ amat.

S. m. D
 Imperium Lannov

Quid tu his iugis imisces iter: At cū se frustra.
qd tandē ait ī cassū miser amori repugno: Num
me licebit quod Iulium licuit, quod Alexādrū, q,
Anibalē, uiros armatos refero. Aspice poetas: Vir-
gili⁹ p̄ funem tractus ad mediā turri pepēdit: dū
se mulierculæ sperat usurū àplexib⁹. Excuset qs
poetā: ut laxioris uitæ cultorē. Quid de philosō-
phis dicem⁹ disciplinaꝝ maḡris & artis bñuiuen-
di p̄ceptori⁹: Ariſtotelem tanquā equū mulier a-
scēdit: frenoꝝ coercuit: & calcaribus pupugit. Diis
æqua potestas ē cæsarīs. Nō ē ueꝝ qd' uulgo dicit
Nō bñ cōueniūt nec in una sede moran̄t maiestas
& amor. Quis maior est amator, q n̄ cesar. Quis
Quoties hic amori opam dedit: Hercule dicūt q
fuit fortissimus & certa deoꝝ soboles, pharetris
& leonis spolio positis: colū suscepisse passūq; ap-
tari digitis smaragdos: & dari legē rudib⁹ capil-
lis. & māu q clauā gesta ſolebat ppāte fuso duxi-
ſſe fila. Natālē hec passio. Sētit ignes ḡns alige-
rū. Ni niger a uiridi tur̄ amaſaue. Et uariis albe-
iūgun̄ ſepe colubæ. Si yboꝝ mēini quæ ad phao-
nē ſiculū ſcribit ſapho. Quid quadrupedes r̄ferā
Mou& p̄ ſingio bella iumētū. timidi certui proelia
poſcūt. & cōcepti furoris dāt signa mugientes Vrū-
tur hircanæ tigrides. Vulnificus aper dētes acuit.

Peni quatiūt terga leones. cū mouit amor. ardēt ī
 sanx pōti beluz : nihil īmune ē. nihil amoti nega-
 tū : odiū pit cū iussit amor. Iuuenū feroceſ occitat.
 flāmas. sensibōq; fessis rursus extictos reuocat ca-
 lores. Virginū ignoto ferit igne peccātū. Quid ergo
 natūrā legib⁹ reītar? Oia uicit amor & nos cedam⁹
 amori. Hec ubi firmata sūt. lenā q̄rit. cui litteras
 ad nuptā ferendas cōmittat. Nīlus huic fidus co-
 mes erat hāz̄ reūz̄ callidus maḡ. Hic puīciā susci-
 pit mulierculāq; cōducit. cui litteræ cōmittuntur
 in hanc sententiam scriptæ. :

s Alutarē te lucrecia meis scriptis. si qua mi-
 bi salutis copia for& : sed oīs tū salutis: tum uite
 meæ spes ex te pēd&. Ego te magis q̄ me amo nec
 te puto latere mēū ardorē lesi pectoris. Index tibi
 esse potuit uultus me⁹ s̄xe lacrimis madidus. &
 quæ uidente te emisi suspiria. Fer benigne te pre-
 cor q̄ me tibi aperio. Cepit me decus tuum. Vinc,
 tūq; ten& eximia (qua omnib⁹ pr̄stas) uenusta-
 tis ḡra. Quid ess& amor antehac nesciui. Tu me
 cupidimis ipio subiecisti. Pugnaui diu fateor. uiol-
 entū ut effugerē dñm : sed uicit meos conat⁹ splē-
 dor tuus. Viceq; oculoꝝ radii. qb⁹ es sole potētior
 Captus sum tuus. nec mei āplius cōpos sum . Tu
 mibi & cibi & pot⁹ usū abstulisti. Te dies nocteſ p̄

VA

CAT.

sanæ pōti belux : nihil imune ē, nihil amor i nega-
tū : odiū pit cū iussit amor. Iuuenī feroces occitat
flamas. fensibꝫq; fessis rursus extictos reuocat ca-
lores. Virginū ignoto ferit igne pēct⁹. Quid ergo
natūr legibꝫ reitar? Oia uicit amor & nos cedam⁹
amori. Hec ubi firmitas sūt, lena qrit, cui litteras
ad nuptā ferendas cōmittat. Nifus huic fidus co-
mes erat haſc reꝫ callidus maḡt. Hic puiciā susci-
pit mulierculāq; cōducit, cui litteræ cōmittuntur
in hanc sententiam scriptæ. :

s Alutare te lucrecia meis scriptis, si qua mi-
hi salutis copia for& : sed oīs tū salutis : tum uite
meæ spes ex te pēd&. Ego te magis q; me amo nec
te puto latere meū ardorē lesi pestoris. Index tibi
essē potuit uultus me⁹ lēpe lacrimis madidus, &
quæ uidente te emisi suspiria. Fer benigne te pre-
cor q; me tibi aperio. Cepit me decus tuum. Vinc-
tūq; ten& eximia (qua omnibꝫ præstas) uenusta-
tis ḡra. Quid ess& amor antehac nesciui. Tu me
cupidinis ipio subiecisti. Pugnauit diu fateor, uiol-
entū ut effugerē dūm : sed uicit meos conar⁹ splē-
dor tuus. Viceq; oculoꝫ radii, qb⁹ es sole potētior
Captus sum tuus, nec mei aplius cōpos sum. Tu
VA

CAT.

amo: te desidero: te uoco: te expecto: te cogito: te
 spero: de te me oblecto: tuus ē animus: tecū sum
 totus. Tu me sola suare potes: solaq; pdere. Elige
 horū alterū. & qd mentis habeas rescribe: Nec duri
 or erga me ybis esto q̄ fueras oculis. qb; me colli
 gasti. Non peto rem grandem: ut alloquendi te
 copiam habeam postulo. hoc tantum uolunt litte
 ræ meæ. Ut quæ scribo dicere dicere possim co
 rā te: Hoc si das: uiuo: et felix uiuo. Si negas
 extinguitur cor meum. q; te magis q; me amat.
 Ego me tibi: & tuꝝ comimitto fidei. Vale anime
 mi: & uitæ subsidium meæ. Has ubi gemma
 signatas accepit lena: festino cursu Lucreciam
 petit. eaꝝ sola inuenta: Hanc tibi epistolam inq;
 tota cæsaria nobilior & potentior curia mittit
 amator. utque sui te misereat magnis precibus
 rogat. Erat lenocinio notata mulier. nec id Lucre
 ciam latebat: permolesteque tulit nefandam fœ
 minam ad se mitti. Atque in eā uersa: quæ te ait
 scelestā in hanc domum audacia mittit? Quæ te
 demētia adire mēa p̄sētiā sualit? Tu nobiliū edes
 īgredi. tu matrōas tētāt potētes. & uiolat audesle
 gitimas faces? Vix me stineo qn ī capillos ūoluē
 tuos: Tu mibi des lras? tu me alloqr̄is? tu me ref
 picias? nisi pl̄ q; me dec& attēderē q; q; tibi ouēit
 efficerē hodie ne posthac tabellas amatorias ferres

Iocius uenefica. tuasq; lras tecū defer. imo da po-
tius ut lacerē igniq; dedā. Arripiesq; papiq; i ptes
diuersas scidit & calcatā sepe pedib; atq; oſputā i
cinerē p̄scit. Ac sic de te sumi ſuppliciū lena debe-
ret: igne q; uiuo dignior. Sed abi iocius ne te uir i
ueiat me & quas tibi remisi de te poſcat' poenas:
Cauetog; admodū ne aī cōſpectū ūdeas meū. Ti-
muiffet alia mulier. Sed hæc matrōaz; noſat mo-
res & itra ſe iqt. Nūc uis maxie. qr te nolle oñdis
Moxq; ad illā. Parce iqt dñā Putauit me bñfacere
tibiq; placitū iri. Si ſcc⁹ ē da uenia i prudētie meæ
Si n̄ uis redeā: parebo. Tu quē despicias amatorē
uideris. Atq; his dictis e oſpectu ūeſſit. Euria
lo aūt ūeto. Respira iqt fœlix amator. plus amat
q; amat sed nūc n̄ fuit ūſcribēdi otium. Inueni mœ-
ſta Lucreciā. At ubi te nomino tuasq; lras dedo
hilare uultū fecit. milliesq; papiq; baſiauit. Nec du-
bita mox respōſū dabit. Et abiens uetula cauit ne
āpli ūueniret. ne p̄ ybis ūferet ybera. Lucrecia
nō poſtq; an⁹ euāſit. fragmēta pqrēs ep̄le. ptic̄ias
qualsq; ſuo loco reponit & lacerā yba cōtexuit. iāq;
legibile chiographū fecerat. Quod poſtq; millies
legit milliesq; deſculata. tandem ūolutū ſindone i
ter p̄cioſa iocalia collocauit. Et nūc hcc ūpetēs nūc
ill̄ ybū. maiore horatī bibebat amore. Eurialoq;
reſcribere ſtatuit. atq; hunc in modum dictatam

epistolam misit. . . .

E sine sperare quod assequi nō licet Euriale
 Parce lris ac nūciis me uexare. ne me illatū
 ex grege credito que se uēdant. Nō sū quā putas
 nec cui submittere lenā debeas. Quere aliā īcestā
 dā me nullus amor nisi pudic⁹ sequat̄. Cū aliis ut
 libet agito. Ex me nihil postules: tec⁹ me indignū
 scias. Vale. Hæc epistola q̄ris durior eurialo ui-
 sa ē & straria lenæ dictis: uia tñ ostēdit ultro cit-
 roq; lras missitādi. Nec dubitauit Eurialus crede-
 re cui fidē Lucrecia p̄buisset: sed agebat qr̄ fimo
 nis italicici nescius erat. Ideoq; feruenti studio cura-
 bat ediscere. Et qr̄ sedulū faciebat amor: breui tē-
 pore doctus euasit. solusq; sibi dictauit ep̄las qui
 prius ab aliis mutuabaet qdquid etrusco sermone
 sibi oportuit. Respōdit ergo Lucrecie nil succē-
 scēdū ēē sibi. q; ifamē miserat feminā. cū id se pe-
 regrinū lateret. q; alio uti nūtio n̄ potuerat. missio-
 nis amorē fuisse cām: q; nihil quæreret in honesti.
 Credere se fore pudicam castissimāc⁹. atq; idcirco
 maiori dignā amore. Insolētem feminā honorisq;
 sui pdigā nedū se nō diligere sed maximo odio p̄
 sequi. Pudicitia nanque amissa nil esse quod infi-
 mina cōmēdetur. Formam esse delectabile bonū

lb

sed fragile caducūq; et cui n̄ si pudor assit nihil
precii det que pudiciciam formæ adiunxerit. Eā
diuinam esse mulierem. ipsā utrāq; dote pollētem
scire. ac ppter ea coli ase. qui nihil ab ea peteret libi
dinosū aut offutuq; famæ . optare se tātū alloqui
ut animū suum qui scriptis plene ostēdi nequit. q;
bis aperiat. Cū his litteris munera misit non solū
materia. sed etiā opere p̄ciola. Ad hæc lucrecia sic
rescripsit. Accepi litteras tuas. iāq; nihil amplius
de lena queror. q; me ames nō magnificatio. qr nec
primus es nec solus. quē mea forma decepit. Mul
ti & amauerunt: & amant me. Sed ut illoq; sic
& tuus erit uacuus labor. Habere uerba tecum:
nec possum nec uolo. Inuenire me solam: n̄ si fi
as hirundo non potes. Altæ sunt domus: & adi
tus custodia clausi. Munera tua suscepi. qr oblecta
uit me opus illorum: sed ne quid tuum gratis a
pud me sit: ne ue hoc pignus uideatur amoris re
mitto ad te ānulum quem matri meæ uir dedit.
ut apud te quasi premium sit uendorum iocaliā
Nec enim minoris est gemma eius q; munus tuū.
Vale. His Eurialus sic replicauit.

m

Agno mihi gaudio fuit Epistola tua:
quæ finem querelis facit de lena. Sed

angit me q̄ amore paruipendis meum. Nam &
 si te piures nullorum tamen ignis comparandus
 meo. At tu hoc non credis quia loqui nequeo te-
 cum, id si daretur: non me contemneres. O utinā
 fieri possem hirundo: sed libentius transforma-
 ri in pulicem uellem. ne mihi fenestram clauderet
 At ego non q̄ nequeas: sed q̄ nolis doleo. Nam qd
 ego nif animum respicio. Ha mihi Lucrecia, quid
 tibi te nolle? An si fieri possit. me nolis alloqui:
 qui tuus sum totus? Q uia nihil magis quam ti-
 bi gerere morem: quæ si iubes in ignem ire, citius
 obediam q̄ præcipias. Mitte obsecro uerbum hoc,
 si non datur facultas: adsit uoluntas tamen, ne
 me uerbis eneca, quæ uitam oculis mihi præbes.
 Si non placet me alloquium petere quia nō sit im-
 petradum, obsequar. Sed muta sententiā illā: qua
 meum laborem uacuū dixisti futurū. Absit hæc
 crudelitas. Mitior esto amanti tuo. Si pergis sic lo-
 qui, fies homicida nec dubita. Facilius tu me uer-
 bis interimeres, q̄ alius qui uis gladio. Dic te me
 amare: & beatus sun. Munuscula mea quoquis mō
 apud te sint. Gratum ē illa te aliquando mei
 amonebunt amoris. Sed parua illa fuerunt & mi-

b Z

nora sunt quæ nunc mitto, tu tamen noli sperne-
re: quod amator donat. Maiora in dies ex patria
debent afferri. Cum aderunt: ex me recipies. Anu-
lus tuus nunquam ex digito meo recedet: & illū
uice tua crebris osculis reddam madidum. Vale
deliciū meum: & mibi quod potes solacium dato.

f Ic cum frequenter replicatum esset: in huc
tandem modum Lucrecia dedit epistolam.
Vellem tibi curiale morem gerere, teq; ut petis
amoris mei participem facere. Nam id tua nobili-
tas mereſt: & mores tui depositū, ut incassum nō
ames. Taceo quātum mihi placet forma tua & ple-
na benignitatis facies. sed mihi non est usui te ut
diligam, nosco meipſam. Si amare incipiam, nec
modum nec regulam seruabo. Tu hic diu esse nō
potes, nec ego te postq; in ludum uenerim possem
carere. Tu me nolles abducere at ego nolle mane-
re. Mouent me multarum exempla: quæ per pere-
grinos amantes desertæ sunt, ne tuum amorem
sequar Iason Medeā: cuius auxilio uigilem intere-
mit draonem: & uelles aureuſ asportauit: reliqt.
Tradendus erat Theseus minotauro in escam sed
Adrianæ frētus consilio euasit, illam tamen deser-
tam apud insulam deseruit. Quid dido infœlix:

que pfugum Aeneam? Num illi peregrinus a
mor interitum dedit? Scio quanti periculi est amo
rem extraneum admittere. Nec me tantis obiiciā
discriminibns. Vos uiri solidioris estis animi: fu
rorem magis compescitis. Fœmina ubi furere ici
pit sola potest morte assuequi terminum. Non a
mant sed insaniunt mulieres. Et nisi corresponde
at amor. nihil ē amante fœmina terribilius. Post
q̄ receptus est ignis. nec famam curamus nec uitā
Vnicum remediuū est: si copia sit amati. Nam quo
magis caremus. magis cupimus. nec: discriminem ti
memus ullum. dū nostræ libidini satisffiat. Mibi
ergo nuptæ nobili diuiniti consultum est amori uiā
præcludere: & tuo præsertim: qui non potest esse
diuturnus. Ne uel rodopeia philis dicar: uel altera
Sipho. Ideo te oratum uolo. ne ultra meum exp
scas amorem. & tuum ut paulatim comprimas ex
tingualq̄. Nam id est uiris q̄ fœminis multo fa
cilius. Nec tu si me ut dicas amas. id ex me quæ re
re debes quod mihi exicio sit. Pro tuis donis remit
to auream crucem margaritis ornatam. que licet
breuis sit: non tamen precio caret. VALE.

Non tacuit Eurialus his acceptis: sed ut e
rat nouis scriptis incensus: calatum suscepit: at
que sub hac forma dictauit epistolam. biii

f Alue anime mi Lucrecia: quæ me tuis lit
teris saluum, facis: & si non nihil fellis im
misceas, sed hoc spero me auditio distrahes. Venit
meas in manus epistola tua clausa: & tua gemma
signata. Hanc & legi s̄ape: & deosculatus s̄epius.
sed hæc aliud suadet: q̄ tuus uidetur animis fu
isse. Rogas me ut amare desinam, quia non expe
dit tibi peregrini flammis sequi amoris. Et ponis
exempla deceptarum, sed hoc tam ornate culteq̄
scribis ut mirari magis & amare tuum ingenium
debeam q̄ obliuisci. Quis est ille qui tūc amare de
sinat quando prudentiorem: & sapientiorem ani
mauerat amicam. Si meum imminuere amorem
uolebas, non oportuit doctrinam tuam ostendisse
Nam hoc non est incensum extinguere sed ignem
maximum ex parua conflare fauilla. Ego dum le
gi: magis exarsi: uidens formæ tuæ præclaræ &
honestati coniunctam esse doctrinam. Verba sunt
tamen quibus rogas ut amare desistam. Roga mō
tes ut in planum ueniant: atque fontes sua repe
tant flumina, tam possem ego te non amare:
quam suum relinquere phœbus cursum. Si pos
sunt carere niuibus Sithiæ montes: aut ma
ria piscibus: aut feris siluæ: poterit & obliuisci
Eurialus tui. Non est pnum uiris ut reris Lucre

cia flamas extinguere. Nam quod tu sexui nostro
 ascribis: pleri uestro assignant. sed nolo hoc
 certamen nunc aggredi. Ad ea me responderet oportet
 quæ in aduersum retulisti. Idecirco. n. nolle te
 mibi iam respondere amanti significas: quoniam
 multas peregrinus amor decepit. exemplaque ponis
 sed possem ego plures referre: quos fœminæ reli-
 querunt. Troilum sicut nosti Priami filium Cri-
 sis decepit. Deiphebum Helena prodidit. Aman-
 tes Circe suos medicamentis uertebat in fues. atque
 in aliarum terga ferarum. Sed iniquum est ex pa-
 ucarum consuetudine: totum uulgas censere. Nā
 si sic pergimus: & tu propter duos tres ue malos:
 aut etiā decem. uiros omnes accusabis horribiliter:
 & propter totidem fœminas cæteræ omnes erunt
 odio mibi? Quin potius alia sumamus exempla:
 qualis amor Antonii Cleopatraque fuit: & alioque
 quos Epistolæ breuitas referri non sinit. Sed tu
 Ouidiu[m] legisti. inuenistiq[ue] post troiam dirutam
 achiuorum plurimos d[omi]nū remeant peregrinis re-
 tentos amoribus: nunquā in patriam reuertisse.
 Hæserunt nanque amatricibus suis. carereque po-
 tius necessariis: domo: regnis: & aliis quæ sunt i
 patria cuique gratissima uoluerunt: q[uod] amicas re-
 linquere. Hæc te oro mi Lucrecia cogites: non illa

quæ nostro sicut amori aduersa: & quæ pauci fecerunt. Ego ea mente te sequor. ut perpetuo te amem simq; perpetuo tuus. Nec tu me peregrinum dixeris. magis nanque ciuis sum quam qui hic nascitur. Nam illū casus fecit ciuem: me uero electio. Nulla mibi patria erit: nisi ubi tu sis. Et quamvis aliquid quando contingat hinc abire: redditus tamen festinus erit. Nec ego in teutoniā reuertar: nisi res compositurus ordinaturusque: ut tecū esse quam diu possim facile manēdi apud te reperiatur occasio. Multa his in partibus cesaris negotia sunt: hæc mihi cōmitti expediēda curabo. nūc legatione fūgar: nunc munus exercebo. Vicariū in tūscia causa rem habere oportet: hanc ego prouinciam impetrabo. Ne dubita suauiū meū Lucrecia. meum cor spes mea. Si uiuere abs corde possū. & te reliquerem possū. Age iā tādem: miserere amantis tui: q; tanquā nix ad solem liqueſcit. Conſydera meos labores: & modum iā deniq; meis martyriis status. Quid me tam diu crucias? Misereor ego mei q; tot mala pati potuerim: qui tot noctes insomnes duxi: qui tot ieunia tolleraui. Vide q; nācer sum quam palidus parua res est: que ſpiritum alligatum corpori detinet. Si tibi aut parentes: aut filii occidiſsem non poteras de me maius quam hoc

Supplicium sumere. Si sic me punis quia te amo.
 quid igitur facies qui tibi damnum dederit aut
 malum? Ab mea lucrecia, mea hera, mea salus,
 meum refugium. Luscipe me in graciam. Demū
 rescribe me tibi carum esse. Nihil aliud uolo. licet
 at mibi dicere. seruus Lucretiae sum. Et reges & ce-
 lares amant seruos ubi fideles nouerint. Nec dedi-
 gnantur redamare qui amant. Vale spes mea: me
 usque metus. :

Vt turris quæ fracta interius, inexpugnabilis
 uidetur exterius, si paries admotus fuerit mox;
 confriugitur. sic Euriali uerbis Lucrecia uicta est.
 Postquam, n. sedulitatem amatis aperte cognouit
 & ipsa dissimulatum patefecit amorem: atq; bis
 litteris Eurialo sic aperuit.

n On possum tibi amplius aduersari. nec
 te amplius Euriale mei amoris expertem
 habere possū. Vicisti: iamque sum tua. Me mi-
 seram: quæ tuas suscepī litteras, nimium multis
 exponenda sum periculis: nisi tua me fides &
 prudentia iuuet. Vides ut serues quæ scri-
 pisti. In amorem iam tuum uenio: si me de-
 seris. & crudelis & proditor & omniū pessimus es.
 bv

Facile est femellam decipere . sed quanto facilius
tanto turpius . Adhuc res integra est : si putas me
deserendam : dico an q̄ magis amor ardeat . Nec
incipiam⁹ qd postmodū icipisse peniteat . Omniū re
rum respiciendns est finis . Ego ut fœminarum ē
parū video . Tu uir es : te mei & tui curam habere
oportet . Do me iam tibi : tuānque sequor fidem .
nec tua esse cupio : nisi ut sim perperuo tua . Vale
meum præsidium meq̄ ductor uitæ .

Post hāc plures epistolæ missæ utringꝝ suut . nec
tam ardenter scripsit Eurialus : quam feruenter
Lucrecia respondit . unū iam utriue desiderium
erat simul conueniendi . sed arduum ac pene impo
ssibile uidebatur omnium oculis Lucreciā obser
uantibus quæ nec sola unquam egredieba
tur : nec unquam custode carebat nec tam
diligēter bouē Iunois argus custodiuit . quā Me
nelaus iusserrat obseruari Lucreciā . Viciū hoc
apud italos late patet : fœminam suam quasi the
saurum quisquis recludit . mco iudicio minus uti
liter . Sunt enim fere eiusmodi mulieres omnes .
ut id potissimum cupiant quod maxime denega
tur . Quæ ubi uelis . nolunt : ubi nolis cupiunt ul
tro . Ex si liberas habent habenas : minus delin
quunt . Exinde tā facile est inuitam custodire mu

Iierem: q̄ inferuente sole pulicum gregem obser-
uass. Nisi suapte casta sit mulier: frustra mari-
tus nititur apponere seruantes eam. sed quis custo-
diet ipsos custodes: Cauta ē & ab illis icipit uxor.
Indomitum animal ē mulier nullisque frenis reti-
nendum. Erat Lucreciæ spuriæ frater. huic se-
pe tabellas commiserat Eurialo deferendas. huc
enim sui amoris concium fecerat. Cū hoc igit̄ cō-
ueniēt. Eurialū ut clā domi recipiat. habitatq; hic
ap. P̄ nouercā suā lucreciæ m̄rem quā lucrecia sepe
uisitabat & ab ea sepius uisitabat: nec enim ma-
gno interuallo distabant. Ordo ergo is erat. ut cla-
uso i conclaui Eurialo. Postquam mater ecclesiast-
icas auditura ceremonias exiuit et: Lucrecia su-
perueniret tāquā matrem domi conuentura quā
non inuenta redditum expectaret: interim uero a-
pud Eurialum esset. Post biduum statutus erat
terminus. at hi dies tanq; anni uisi sunt amantib-
us longi. ut bene suspirantibus horæ productæ
sunt. male suspirantibus correptæ. Sed non arrisit
amantum desideriis fortuna. præsentit nanc; ir-
sidas mater. atq; ut dies uenit egressa domū præ-
uignum exludit. Qui mox Eurialo triste nunciū
tulit. Cui non minus q̄ Lucreciæ fuit molestum.

Quæ postq; detectos agnouit dolos: hac non succe-
ssit: alia iqt aggrediamur uia. Nec potis erit m̄t
meis oblistere uoluptatibus. Pandalus uiro af-
finis erat. quē iam Lucrecia fecit archanorū sciū.
Nec. n. poterat ignitus animus quiescere. Signifi-
cat igitur Eurialo: hunc ut alloquat̄. quia fidus
sit & conueniendi uiam possit monstrare. At Euri-
alo non uidebatur tutum illi se credere: quē Me-
nelao semper herentem intuebatur: & subesse fal-
aciā uerebatur. Inter deliberandū autē iussus est
Eurialus Romam petere atq; cū pontifice maxio
de coronatione transigere. Quæ res tum sibi tum
amico molestissima fuit. Sed oportebat cæsaris im-
perium ferre. Iter ergo duorum mensium fit. Lu-
crecia interim domi manere: fenestras claudere:
mœstas induere uestes. nusquam exire. Mirari om-
nes: nec causam noscere. Sonæ ip̄x uiduæ uidebā-
tur: & tanquā sol. defeciss&: cuncti se putabant ī
tenebris agere. Domestici qui eam s̄p̄ incubantē
lætulo & nunq; lætam uidebāt: egritudini impu-
tabant: & quicquid remediorum afferi poterat p̄
quirebant. sed nunq; illa uel risit uel thalamum e-
gredi uoluit. nisi postq; redire Eurialum: & illi cæ-
sarem obuiam esse cognouit. Tum. n. quasi e gra-
ui somno excitata lugubri ueste posita & ornamē

tis redimita priorib⁹ feneſtras apuit l^extabūdaq⁹ il
lū expectuit. Quā ut cefar uidit, ne nega āpli⁹ Eu
riale iqt detecta ē res. Nemo unquā absente te Lu
creciam uidere potuit: nunc quia rediisti aurorā
cernimus. Quis enim modus adſit amor? Tegi n̄
potest amor: nec abscondi tuſſis. Iccaris meū ut
ſoles cæſar: & me in riſum ducis Eurialus ait. Ego
qd hoc sit nescio. Hīnitus equoꝝ & prolixæ barbæ
ſtrepitus tuꝝ illam forſitam excitauit. Atq⁹ ſic ef
fatus Lucretiam ifurtim aſpexit & oculos coniecit
in oculos eaꝝ post reditum prima conſalutatio fu
it. Paucis deīde interiectis diebus Nifus Eurialū
fidus comes dum anxius amici cauſe fauet taber
nam ſpeculatus eſt, quꝝ poſt Menelai domum fi
ta: in Lucreciæ cameraṁ retroſum habebat in
tuitum. Cauponem igitur ſibi cōciliat. Spectatoꝝ
lco Eurialum adducit: & hac inquit ex fenestra
alloqui Lucretiam poteris. Media inter utramque
domum cloaca fuit, nec homini nec ſoli accessa. tri
umq⁹ ulnarum diſtantia fenestrā lucreciæ diſcri
minabat. Hic diu conſedit amator: expeſtans ſi
quis cauſus Lucretiam offēderet. Nec deceptus ē, af
fuit tandem LVCRECIA. Cumque huic at
que illuc reſpicerer. Quid agis ait EVRIALVS
uitaꝝ retriſ meꝝ? quo tendis lumina meum

cor? Huc hic dirige oculos præsidium meum.
Tuus hic Eurialus est. me me affnm. me respice.
Tu ne hic ades inquit Lucrecia. o mi Euriale. iam
te alloqui possum. Vtinam & amplecti ualerem.
At istud Eurialus non magno conatu faciam. sca
lam hic admouebo. Obsera thalamum. amoris no
stri gaudia nimium distulimus. Caeu mi Euriale
si me uis saluam. fenestra hic ad dextrā est. uici
nusque pessimus: nec cauponi credendū est: qui
parua pecunia & te & me perderet: sed alia incede
mus uia. Satis est si hinc sermoni nostro patet &
cessus respondit Lucrecia. At mihi inquit Eurialus
mors est hæc uisio. nisi te semel aptector me
isque brachiis teneo medium. Diu ex loco tractus
est sermo: missaque per harundinem sunt mu
nera. Nec Eurialus in donis q̄ Lucrecia liberalior
fuit. Sensit dolos sofias. secumq; frustra iquist
amantum conatibus obsto. nisi astu prouideo: &
hera peribit: & dominus infamiam subibit. Ex
his malis satius est unum auertere. Amet hera:
nihil nocebit si clam sit. Ipsa pre amore cæca ē. ne
quid agat satis prospicit. Si non potest custodiri
pudicicia: satis est rumorē tollere ne domus infamis
fiat. ne ue paricidiū cōmitta. Adibo & operā
præbebo mēa: Restiti quo adpotui. ne cōmitteret

nefas id quia non licuit , meum est curare ait
quod agitur occultum sit . & sic agere ut nemo
sciat . Commune malum libido est : nec homo est
quem pestis haec non agitet : Et ille castior habet :
qui cau ius agit , dumque sic fatur Lucreciam egre
ssam thalamo uidet . Aggressusque fœminam .
Quid iam est inquit q̄ nihil amoris mihi comuni
cas ? Eurialus tibi nihilominus dilectus est : & me
clam ames . Videas cui des fidem . Primus sapien
tiæ gradus est : non amare . Secundus ut sic ames
ne palam fiat . Sola hoc sine internuncio facere n̄
potes . Quanta mihi apud te sit fides . longo iam
tempore didicisti . Si mihi committere uis iube :
mihi maxima cura est , ne amor iste detegatur . &
tu poenam luas : & uir omnium . Ad haec Lu
crecia sic ē ut aī solia inquit : & tibi magna ha
beo fidem , sed tu uis us es nescio quomodo negli
gens : & meis aduersus desideriis . Nūc q̄a spōte te
offers : utar obsequiis tuis : ne abs te decipi time
bo . Tu scis quantum ardeō diu fe.re non possum
hanc flammat . Iuua : ut simul esse possimus .
Eurialus amore languet : & ego morior . Nil peius
quam obstat cupidini nostræ . Si semel inuicem
ccnuerimus : temperatus amabimus : & noster
rectus erit amor . Vade igitur : Eurialo que uiam

uestoris personam induat: opertusque sacco triticum per scalas in horreum ferat. tute scis thalamum meum ad scalas habere hostium: atq; omnia Eurialo dicio. Hic diem manebo: & dum erit tempus sola in cubili ero. Ipse hostium impellat dum solus sit: & ad me ingrediatur:

¶ Osias quis arduum facinus esset: maiora ue intus mala: prouinciam suscipit. Eurialoque inuento cuneta ex ordine nunciat. quæ ille iudicans leuia libenter amplectitur. sedq; imperatis accingit nec aliud queritur q; nimiam morā. O insensatum pectus amantis. O mentem cecam. O animam audacem: corq; intrepidum. Quid è tam inuium: quod tibi non peruium uideatur? Quid tam asperum: quod planum non estimes? Quid tam clausum: quod tibi nō sit apertum? Tu omne discriminē paruifacis: tu nihil difficile censes. Inanis est apud te omnis custodia maritorum. Nullæ te leges tenent: nulli metus. Nulli pudori obnoxius es. Omnis labor tibi est ludus. O rerum amor domitor omnium. Tu uirum primatem: Cæsari acceptissimum: diuiciis affluentē ætate maturum: imbutum litteris: prudētia Clarum: eo perducis: ut posita purpura saccum induat: uultum fuso tegat:

seruus ex domino fiat: & qui nutritus in deliciis
fuerat: iam humeros in gestandis oneribus aptet.
se publicum baiulum mercede locet. O rem miran-
dā peneque incredibilē. Virū alioquin consilio gra-
uiissimū inter cateruas uectoz cernere: atq; in col-
lucuie illa fecoz hominū contubernium habuisse.
Quis transformationē querat maiore? Hoc est qđ
Ouidius Metamorphoseon uult. dū fieri ex hōini
b⁹ aut bestias scribit aut lapides aut plantas. Hoc
& poetaꝝ eximus Maro sentit. Dū Circes amato-
res in terga ferarū uerti cantauit. Nā ita est. ex a-
moris flāma sic mens hōinis alienetur, ut parū a
bestiis differat. Linquens crccū titanis aurora
cubile iā diē referebat optatū : moxq; suū rebus
colorē apollo reddens. Expectantē recreat Eurialū
qui tunc se fortunatū beatūq; censuit. cū amixtū
uilibus seruis noscendū uidit. Pergit igitur. ingre-
ssusque Lucreciæ domū: frumento se onerauit.
positoque in horreū tritico: ultimus descendantis
ū fuit. Atq; ut erat perdoctus hostium maritalis
thalami: quod in medio sc̄alaz clausū uidebatur
impellit: seque intro recipit: & reclusis foribus so-
lam Lucreciā serico intentam uidet. Atque se-
dens propius. Salut mi anime inquit: Salut
unicum uitæ præsidium spesque m.e.

Nunc te solam offendit. Nunc quod semper cpta
ui semotis arbitris te amplectar. nullus iam pari-
es. nulla. distantia meis obstat oculis. Lucrecia
quis ordinem ipsa dedidit. primo congressu stu-
puit: nec Eurialum. sed spiritu se uidere putauit. ut
quæ virum tantum ad ea pericula iturum sibi non
suadebat. At ubi inter amplexus & oscula suum
cognouit Eurialum. Tu ne hic es pauperule: Tu
ne hic ades Euriale: Et rubore per genas fuso co-
plexa est aptius hominem: & media fronte conspi-
catur. moxq; repetens sermonem. Heu quanto te
ait discriminis subiecisti. Quid amplius dicā? Iam
me tibi carissimam scio. Iam tui amoris feci peri-
culum. Sed neq; tu me aliam iuuenies. dii tantum
fata secudent: & amori nostro prosperum carent.
Dum spiritus hos regat artus: præ te nemo
Lucreciæ potens erit. Nec maritus quidem. si rite
maritum appello: qui mihi inuitæ datus est: & in
quem animus nunquam consensit meus. Sed age.
mea uoluptas. meum delicium. abiicito saccū hūc.
teque mihi ut es ostende. Exue uestoris spaciem:
hos funes missos face. Eurialum me uidere conce-
dito. Iam ille depositis sordibus: ostro fulgebat:
& auro: & amoris in officium pronus ibat.
Cum Sosias ante hostiam pulsitans. Cauete

inquit amantes : nescio quid rerum quærens
Menelaus hic festinat . Tegite furta uestra . do-
lisque uirum fallite . nihil est quod egredi putetis.

Tum Lucrecia : latibulum paruum iquit sub
strato ē . illic præciosæ res sunt . Scis quid tibi scrip-
serim . Si te mecum existente uir aduentaret : in-
grediere huc : tutus eris . Neque te moueris . neque
screamatum dederis .

a Nceps quid agat Eurialus mulieris impe-
rium subit . Illa foris patefactis ad sericū
redit . Tum Menelaus : & una Bertus assunt . chi-
rographa non nulla ad rem publicam pertinentia
quesituri . Quæ postq nullis iuēta sūt scriniis . i la-
tibulo nostro inquit Menelaus forsitan erunt . I .
Lucrecia lumenq affer . hic intus quærendum est
His exterritus eurialus uocibus exanguis fit . iāq
Lucreciā odiſſe incipit . Atque intra se . heu me
fatuum inquit quis me huc uenire compulit : ni-
si leuitas mea ? Nunc deprehensus sum , nunc infā-
mis fio . nunc cæsarīs gratiam perdo . quid gratiā ?
Vtinam mihi uita supersit . Quis me hinc uiuū
eripiet ? Emori certum est . O me uanum & stulta-
rū omniū stultissimū . In hac sentinā uolēs cecidi .

Quid hæc amoris gaudia: si tanti emuntur?
Brevis ē illa uoluptas: dolores longissimi. O si nos
hoc pro regno celorum subiremus. Mira est homi
num inscitia. Labores breues nolumus pro longis
longissimis tollerare gaudiis. Amoris causa cuius lœti
cia fumo comparari pot infinitis nos obiectamus
angustiis. Ecce me ipsum iam ego exemplū iam fabu
la omnium ero, nec quis exitus pateat scio. Hinc si
me deoꝝ quispiam traxerit: nusq; me rursus lab
or illaquebit. O deus eripe me hinc. parce iuuētu
ti meæ. Noli meas metiri ignorātias. Reserua me.
ut hoꝝ delictorū penitēciā agam. Nō me amauit
lucrecia, sed quasi ceruū in casis uoluit dēphēder
Ecce uenit dies mens, nemo me adiuuare pot nisi
tu deus meus. Audieram ego s̄epe mulierum
fallacias: nec declinare sciui. At si nunc euasero:
nulla me unquā mulieris tegna deludet. Sed
nec Lucrecia minoribus urgebatur molestiis.
quæ non solum suæ: sed amantis quoque saluti
timebat. At ut in periculis subitaneis mulierum
quam uirorum promptius ingenium: excogitato
remedio. Age inquit uir: Cistella illic super fene
stra est: ubi te memini monumenta non nulla re
condisse. Videamus an illic chyrographa sint

fuit reclusa. subitoq; incurrens tanq; uell& aperire
 cistellā . latenter illā deorsū ipulit. Et quasi casu
 cecidiss& : prob mihi uir ait adesto : ne qd damni
 sentiam⁹. Cistella ex fenestra decidit. pge ocios ne
 iocalia uel scripturæ dispeant. Ite ite ambo. qd sta
 tis? Ego hinc ne qs furtū faciat. oculis ſuabo. Vi
 de audaciā mulieris nunc : & feminis credito. Ne
 mo tam oculatus ē ut falli non possit. Is dūtaxat
 non fuit illusus : quē cōiunct falēt non tēptauit.
 Plus fortuna q̄ ingenio ſumus fœlices. Motus
 hoc facta Menelaus Bertusq;. una repente in uicu
 lū ſe precipitant. Domus etrusco more altior fuit
 multiq; gradus dēſcēndendi erāt. Hinc datū ē Eu
 rialo ſpaciu mutandi locū : q ex monitu Lucreciz
 in nouas latebras ſe recepit . Illi collectis iocalibus
 atq; ſcripturis. qr chyrographa quæ quæſierāt n̄
 reperierunt. ad ſcrinia iuxta quæ latuerat Eural⁹
 tranſeunt. ubiq; uoti cōpotes facti cōſalutata Lu
 crecia recesserūt. Illa adducto foribus pſulo: exi
 mi Euriale: exi mi anime inquit: ueni gaudioq;
 ſuma meoq;. ueni fons delectationū meaq;. ſcatu
 rigo lētitiae meq;. fauū mellis. ueni dulcedo icor
 poralis mea: iā tuta ſūt oīa: iam n̄ris fermōib⁹
 liber cāpus. Iam locus eſt ap̄plexibus tutus. Aduer

sari osculis nostris fortuna uoluit: sed aspiciunt
dii n̄m amore, nec tam fidos amātes deserere uo-
luerūt. Veni iā meas iulnas nihil ē qd amplius ue-
reare meū liliū rosarūq; cumulus: Quid stas. qd
times? tua hic sum Lucrecia. qd cūctaris Lucreciā
amplexari Eurialus uix tandem formidic posita se-
recipit: cōplexusq; mulierē Nūqd me inquit tan-
tus iuasit timor: Sed digna tu es cuiq; cā talia tol-
lerēt. Nec istec oscula & tam dulces àplexus obuei-
re cuiquam gratis debet nec ego ut uerū fatear sa-
tis emi tantū bonū Si post mortē rurs⁹ uiuet pos-
sē: tec⁹ pfrui emori mliies uelle si hcc p̄cio tui po-
sset àplexus coemi: O mea felicitas o mea beatitu-
do uisū video an ita est? Teneo te an somniis illu-
drouanis. Tu certe hic es, ego te habeo Erat lucre-
leui uestita palla q; mēbris absq; ruga hei bat, nec
uel pectus vel clunes mētiebat: Ut erant artus sic
se ostētabat. Gulæ cādor niualis cculoy, lumē tāq;
solis iubar. Intuit⁹ letus, facies alacris, gene ueluti
lilia purpureis imixta rosis, risus i ore suauisatq;
modest⁹: ped⁹ àplū, papillæ q̄si duo punica poma
ex utrocq; laterē tumescerāt pruritū quoq; palpitā-
tee mouebat Nō potuit Eurialus ultra stimulū co-
bibeī sed oblitus timoris: modestiā quoq; able re-

pulit aggressusq; feminā. Iā īqt fructū sumam⁹
 amoris. Rē ybis īḡerebat. Obstabat mulier curāq;
 sibi honestatis & famæ esse dicebat. nec aliud eius
 amore q̄ yba & oscula poscere. Ad quæ subridens
 Eurialus. Aut scitū ē īqt me huc uenisse: aut ne
 scitū. Si scitū nemo q̄ nō cætera suspicet. Sin uero
 nescitū. & hoc quoq; sciet nullus Hoc pignus amo
 ris ē. moriar prius q̄ hoc careā. Ha scelus ē inquit
 Lucretia. Scelus ē refert Eurialus. bonis nō uti: cū
 possis. An ego occasionē mibi cōcessā tū quælitā
 tū optatā mittere? Acceptaq; mulieris ueste pug
 nātem fœminā quæ uincere nolebat ab negocio
 uicit Nec ueneris hoc facietatē ut hamoni cognita
 Thamar pepit: sed maiore lītim excitauit amoris
 Memor tñ discriminis. Eurialus postq; uini cibiq;
 paulisper hausit īpugnā. & lucrecia recessit. Nec si
 nūstre q̄spīa suspicat⁹ ē q̄ un⁹ exbaiulis putare.

Dmirabat se ipm Eurialus dū uia pgeret.

Osī nūc se obuiū mihi dar& cesar meq; ag
 noscer&. quā illi habitus hic suspicionē facer&? q̄
 me rideret? Fabula oībus ēēm: & illi ioc⁹. nūq; me
 missā faceret donec scir& oīa Dicēdū sibi ēēt qđ
 hec rustica uestis uellet: sed fīgerē . n̄ hāc sed aliā
 me dicerē adiisse matronā Nā & ipe hāc amat nec
 exusu ē meū sibi amore patef. lucreciā nūq; pderē

que me suscepit suauitatem. Dū sic loq̄t̄ Nilū Achae
ten Pliniūq; cernit. eosq; p̄it. nec pri⁹ ab his cogni
t⁹ ē q̄ domi⁹ fuit. Vbi positis saccis. p̄texta sūpta
re⁹ pādit euētū. Dūq; qs timor qd̄ gaudiū īterce
ssit memoriter narrat nūc timēti similis nūc exul
tati fit. Inter timēdū aut̄ heu me stultū inqt̄: fœ
minæ meū cōmisi caput. Nō sic me p̄r āmonuit:
dū me null⁹ feminæ fidē seq̄ debere docebat. Ille
feminā dicebat aīal esse indomitū: infidū: muta
bile: crudele. mille passiōib⁹ deditū. Ego paternæ
īmemor discipline. uitā muliercule credidi. Quid
si me oneratum frumēto aliq; agnouiss&: quod
dedecus? quenā infamia mihi & meis posteris cue
niss&? Alienum me Cæsar fecisset: tanq; leuem
& insanum potuiss& me contemnere: Quid si
me Vir dum scrinia uersat: latentem inueni
sset: Sæua ē lex Iulia mæchis. Exigit tamē dolor
mariti maiores penas q̄ lex ulla cōcesserit. Necat
hec ferro: necat ille cruentis yberibus. Sed putem⁹
uij; pepcisse uitæ meæ: nū me ī uiculis cōieciss&
aut̄ ī famē cesari tradidiss&? Dicamus & ill⁹ me
manus effugere potuisse: qr īermis erat: qr mihi
fidus ensis hærebatur lateri. At uir comitatus erat.
& arma ex pariete pēdebāt captu facilia. In domo
lōgus famuloq; ordo: Clamores mox īualuissent
& hostia fuissent clausa. tū de me suppliciū sūp-

tu fuiss&. Heu me demētē. nulla me prudentia li
 berauit hoc discrimē sed casus tātū. Quid caūs?
 Immo & p̄mptū īgeniū Lucreciae. O fidā feminā
 o amatricē sapiētē o insigne & nobilissimū amo-
 rē. cur me tibi n̄ credā. cur tuā n̄ sequar fidē? Mil-
 itz mihi si assint cœrūices cœs tibi cōmittā. tu fide-
 lis es. tri cauta. tu prudēs. scis amare. & amātē tue-
 ri. Quis tam cito excogitāt̄ potuiss& uiā. qua me
 querētes āb̄ter& ut tu īp̄a cogitasti. Tu mihi hāc
 uitā fūasti. eādē tibi deouoco. Nō meū ē. sed tuū
 qđ spiro. Nō erit mihi duꝝ pdere pp̄ te. qđ p̄ te te
 neco. Tu uite meæ ius hēs. tu necis impiū. O candi-
 dū pectus. o dulcē linguā. o suaves oculos o īgeniū
 uelox. o mēbra marimorea succiq̄ plēa: quādo ego
 uos reuīsam. quādo. iterum corallina labia mor-
 debo? quādo tremulam linguā ori meo īmurmur-
 rātē denuo sētiā? Papillas ne unq̄ illas ī tractabo?
 Pax ē ait Achates qđ ī hāc femīa uidisti. quo p̄pi-
 or ē femīa: eo formosior ē. Nō candalī regis Lidia
 formosa uxor formosior fuit. q̄ ista ē: Nō miror
 illū uoluissē nudā satio demōstrati: ut plenius su-
 meret gaudiū. Ego quoq̄ it idē facerē si facultas
 eēt. Lucreciā tibi nudā ostenderē. Aliter aut̄ nec tī
 bi effari q̄ta sit ei⁹ pulchritudo possē. nec tu q̄ so-
 lidū: q̄ plenū meū fuerit gaudiū potes cōsiderare

Sed cōgaude mecū qr maior fuerat mea uoluptas
q̄ uerbis queat expōi. Sic Eurialus cū Achate: nec
pauciora sēcū Lucretia dicebat. Eius tñ tāto miōr
lætitia fuit. quo taciturnior. Aliis fidē nō hūit ut
rē poss& referre. Sosiax pre uerecundia totum nō
audebat narrare. . .

P Acorus interea pānonius eques: domo no-
bilis q̄ cesarē sequebaꝝ ardere Lucretiā ce-
pit. Et qr formosus erat redamari putabat solāq̄
feminā pudiciciā obstare sibi rebaꝝ. Illa sicut mos
ē r̄tis dñab⁹ oēs uultu blādo intuebaꝝ: Ars ē siue
deceptio poti⁹. ne uerus amor palā fiat. Insanit pa-
corus nec cōsolari pōt niſi Lucretiā mētē p̄sentiat
Solent Matronæ senenses ad primū lapidē sacellū
diuinæ Mariæ qđ i betbleē nūcupat sepius uisita-
re. Huc Lucretia duab⁹ comitata yginiibus & anu-
quadā p̄ficiscebaꝝ. Seqꝝ Pacorus uiolā i manu ge-
stans deauratis foliis: in cuius collo epistolā amato-
riā subtilibus iſcriptā mēbranis abſcōderat: Nec
mirere: Tradit. n. Cicero iliadē oēm ita subtiliter
scriptā sibi oīsam fuisse: ut testa nucis claudere-
tur. Offert uiolā Lucretiā seqꝝ cōmēbat Pacorus.
Respuit donū Lucrecia. Instat Pacor⁹ magnis p̄ci-
bus. Tū anus. Recipe iqt hera donatū flore. Quid
times ubi nullū est piculū. parua res est qua potes
hunc militē placare. Secuta ē lucreccia anilē sualio.

nē uiolāq; recipit. Parūper ultra pgressa. Violam
 alteri ex uirginibus dedit. Nec diu post obuiā fac-
 ti sūt duo studētes: q uirgunculā ut sibi florē tra-
 der& nō magno negocio iduxerūt. Apertoq; uiole
 stipe, carmē pgratū esse matronis n̄is. Sed post
 q cesaris amatōriū iuenerūt Solebat hoc hominū;
 genus cum senas uenit: irrideri despici & odio ha-
 beri: Quia plus armoz strepitus q litteraz lepor-
 n̄as feminas oblectabat. Hinc grandis liuor & si-
 multas ingēs erat. querebātq; togę uias oēs. qbus
 possūt nocere sagis. Ut ergo uiolæ dolus patu-
 it: ad Menelaū mox itur. epistolāq; ut legat rogaē
 Ille mestus domū pgit uxorē icrepat. domūq; cla-
 moribus īplet. Negat se reā uxor. rēq; gestā expo-
 nit & anus adducit testimoniū. Itur ad cesarē: fit
 querela: uocatur Pacorus. Is crinē fateē: petensq;
 ueniā nūq; se posthac lucreciam uexaturū iure iū-
 rādo cōfirmat. Scīes tñ Iouē nō irasci. sed arrideē
 piuriis amantū. Sterilē flāmā ut magis phibitus
 erat: eo diligēti⁹ sequebaē: Veit hiems. exclusi⁹
 notis solū boreā admittebat. Cadunt ex celo niues
 Soluiē i ludū ciuitas. iactāt matronz i uicos. iue-
 nes in fenestras niuem. Hinc nauctus occasionem
 Pacorus epistolā alteram cera includit. cerāq; niue-
 tegit & cingit facta pila i fenestrā Lucreciæ iacit.

Quis nō oīa regi fortuna dicat? Quis nō fauora
bilē eius cupit flatū? Fati. n. plus ual& hora beni-
gni: q̄ si te ueneris cōmendet epl̄a marti. Dicūt q̄
dā nil ēē qd̄ i sapiēte queat fortuna. Hoc ergo iis
cōcedo: q̄ sola uirtute gaudēt. q̄ & paupes & egro-
ti: & i equo phalaris clausi. uitā se credūt poss ide-
re beatā. qualē nullū adhuc uel uidi uel fuisse pu-
tarim. Cōis hominū uita fauoris fortunæ idig&.
hec quos uult eleuat. & quos uult deprimit. Quis
pacorū p̄didit nisi fortuna? Nōne prudētis cōsilii
fuit i nodis uiolæ clausisse tabellas: & nūc bene-
ficio niuis ep̄lam trāsmisisse. Dicet aliqs fieri ca-
utius potuisse? q̄ si hoc cōsilii iuuiss & fortuna:
& cautus hic & prudētissimns iudicatus fuisset.
Sed obstas fatū pilā ex lucreciæ māib⁹ lapsā apd̄
ignē duxit. Vbi solutis calore niuib⁹ liquefactaq;
cera. tabellas manifestauit. quas tū uetulæ quæ se
calefaciebat. Tū menela⁹ q̄ aderat plegerūt. nouas
q̄ lites excitaueūt quas pacorus n̄ excusatōe sed
fuga uitauit. Hic rumor ueit Eurialo. Nā uir dū
gressus & act⁹ pacori speculae: iſidiis Euriali locū
facit. Verūq; ē. qd̄ dici sol&, n̄ facile custodiri qd̄
a plurib⁹ ipugnat. Expectabāt amātes post pri-
mū cōcubitu secūdas nuptias. Vicus iter edes l.
creciæ atq; uicini peractus erat. p̄ quē pedibus in

utrūq; parietē porrectis ī fenestrā Lucrecīz haud
 difficilis p̄bebat ascens⁹. Sed huc ascēdere solū no
 tu licebat. Menelao petēdū rus erat. ibiq; pno
 etādū q̄ dies ab amātib⁹ tanq; saurnalioꝝ expecta
 bat. Fit recessus. Mutatis Eurialus uestib⁹: ī uicu
 lū se ūcipit. Stabulū illic menela⁹ habebat. qđ euri
 alus docēte solia ingressus ē. Ibi nocte manēs sub
 fœno latebat. Tū ecce dromo q̄ erat menelai secū
 d⁹ faūlus equis p̄positus. ipleturus p̄spia: fœnū
 ex Euriali latere suscipit. Eratq; amplius suscep
 turus. ac eurialū furca p̄cussur⁹ nisi solias obuias
 set. Qui ut discriminē agnouit. da mibi hāc opā in
 qt̄ fī bone. ego pabulū eqs p̄bebo. Tu interea loci
 uide. an nobis cena īstructa sit. Gaudēdū ē dū he
 rus abest. Melius ē nobis cū dñā q̄ cū illo hec iocū
 da ē & pliberalis: ille iracūdus clamoros⁹. auar⁹. di
 fficilis. Nūq; nobis bñ est dū ille adeſt. Vides ut
 uentres n̄ros iniquo castigat medio. qui semp̄ esu
 rit ut nos fame cruciet: nec finit mucida fruſtra
 terulei panis cōsumi. sed hesternm uillum fuit ī
 mensē. Vni⁹q; cenæ silueos & anguillas sallcas ī al
 terā difert & numerata fila ſectilis porri ne qđ tā
 gam⁹ lignata recludit. Miser q̄ p̄ hec tormenta que
 rit diuicias. Nā ſtulti⁹ nil q̄ uiuer̄ paupē ut locu
 ples moriaris. Quāto melius nobis cū hera: quā

non contenta uitulis nos pascere & teneris hædis:
gallinas quoq; turdosq; ministrat: & uini copiam
melioris. I dromo cura ut q; ūcta popina sit. Istud,
inqt dromo curabo, & mēsam potius q; equos fri-
cabo. Herū ego hodie in rus deduxi. qd̄ sibi male
succedat: Nūq; mibi uerbū dixit, nisi uesperi cum
me remisit & equos renūciariq; dñae iussit, non se
rediturq; hac nocte. Ha laudo te Sosia, q; tandem odit
cepisti dñi mores. Ego iā mutass em dñm nisi do-
mina matutinis tenuisset ofellis. Nihil dormiēdū
ē hac nocte. Bibamus uoremus donec ueniat dies:
Nō tantū p mensem lucrabī herus: quātū nos u-
na cena cōsumemus. Audiebat hec Eurialus libēs
tam & si mores seruoq; notabat: & idē sibi fieri n̄
dubitar&. Et cū dromo abiſſet, assurgēs Eurial⁹
O q; inqt beatā noctē Sosia tuo bñficio sū habitu-
rus, qui me huc duxti, & ne patefierē pbe curasti
Vir bonus es: meritoq; te amo: nec tibi non gra-
tus inueniar. Aderat hora præscripta. Lætus
Eurialus quamuis duobus perfunctus discrimi-
nibus murum ascendit. ad apertam fenestrā sub-
intrat Lucreciam iuxta foculum sedentem perac-
tisq; obsequiis expectantem reperit. Illa ut aman-
tem cognouit: assurgens medium complexa est.
Fiūt blādiciæ, dan̄ oscula: itur ī uenerē tensis ue-

lie, fessāq; nauigio cithera ē nūc ceres reficit nūc
bacchus.

Eu q̄ breues uoluptates sūt. q̄ lōgæ solitu-
dines, uix horā Eurialo lētā hūerat. Tū ecce solia
q̄ reditū menelai nūciat gaudiūq; pturbat. Timēs
Eurialus fugæ studet. Lucrecia mensis absconditis
obuiā uiro p̄git. reuerlūq; salutat. Et o mi uir iqt
q̄ bene redisti. Nā ego iā te re uillica inuiscatū re-
bar. Quid tu tñ rure tā diu? Caeue ne qd olfaciā.
cur nō domi manes. Quid me stristari tua absen-
tia studes? Semp dū abes timeo tibi. Tu ne quā ar-
deas formido. ut sūt ifidi uxorib; suis uiri. Quo
metu si uis me soluere. nūq̄ foris dormias. Nec. n.
sine te nox ē ulla mihi iocūda. sed cena hic iā. post
cubitū ibimus. Erāt tū i aula ubi prādere fami-
lia sol&. Ibiq; uiq; detinere lucrecia nitebaſ. Donec
Eurialus abeūdi ſpaciuſ ſuſcepiffet: cui necessaria
ē morula quedā M. enelaus aut̄ foris cenatus erat.
ſeq; i thalamū recipie festinabat. Tū Lucrecia p̄aq;
me amas inqt. Cur nō potius domi apud me cena
ſti? Ego qr tu aberas nec comedi hodie nec bibi q̄.
Venerūt tñ uillici ex roſalia nescio qd uini por-
tates optimū ēē ferebāt trebeanū. Ego p̄ mēſticiā
nihil guſtaui. Nūc qñ ades eam⁹ ſi placet i cellariū
introrsū guſtemuſ q̄ uinū ſi ut illi dixerunt tam
ſuauissimum ſit.

Hicq; dictis lanternā dextra: uirū sinistra manu
recepit: & ī intimū penarii descēdit: tāq; diu nūc
hūc nūc illū cadū terebrauit, ac cū uiro pitissauit
donec Eurialū putauit abiisse. Ac ita demū ad in
gratos bymeneos cū uiro trāsiuit. Eurialis itēpe
sta nocte domū repetiit. Sequēti luce siue q; sic ex
pediebat cauere siue suspicio mala fuit: Muro fe
nestrā Menela⁹ obstruxit. Credo ut sūt x̄iues n̄i
i cōiecturas acutī suspicionūq; pleni tiūisse Mene
laū loci cōmoditatē utq; paꝝ uidebat uxori occasi
onē demere uoluiss e. Nā & si nihil cōscius erat illi
uxatā tñ fei nā multisq; dietim tentatā p̄cib⁹ n̄
ignorabat. & animū cognoscetab mulieris iſtabilē
cui⁹ tot sūt uolūtates quot ī arborib⁹ folia Sexus
enī femineus nouitatis ē audius, raroꝝ uiꝝ amat
cui⁹ copiā hēt. Sequebaſ ergo uiā maritorū p̄uul
gatā, quoꝝ opinio ē infortuniū bonis excludi for
tunis. Erepta ē huic cōueniēdi facultas, nec mittē
dis l̄is p̄missa libertas ē. Nā & capone (q; post es
des Lucrecie uiāriā tabernā cōduxerat ex qua lo
lebat Eurialis affari Lucreciā: ac l̄ras p̄ harūdinē
mittere, sicut Menelaus sualit) magistratus expu
lit. Restabat solus oculoꝝ ītuit⁹, nutuq; tātu se cō
sultabat amātes. Neq; istac amoris extrēa linea cō
mode p̄frui poterat, erat īgēs dolor utriꝝ crucia
tus morti

similis. Quia nec amoris poterat obliuisci nec si eo
 pseuerare. Dā sic anxius Eurialus qd cōsilii capiat
 meditat: Venit ī mētē Lucreciæ monitū. quod si
 bi de Pandalo scripserat Menelai sobrino. pīlosq;
 medicos īmitatus: qbꝝ mos ē ī piculosis egritudi-
 nibꝝ anceps adhibet medicamētū: & ultima potiꝝ
 expiri: q̄ morbū ſine cura reliquere. Aggredi pan-
 dalū statuit. remedīq; ſuſcipe qd̄ atea refutarat
 Huic ergo accersito: & ī penitiorē dom⁹ partē uo-
 cato. Sede inqt amice: rē grādē tibi diſturus ſū: ī
 digētē iis quas ī te ſcio ſitas: diligētia: fide: & ta-
 citurnitate. Volui hæc dudū tibi dixiſſe ſz n̄ eras
 mihi adhuc plene cognitus nūc & te noſco. & qr p-
 batæ fidei es amo & obſeruo. Quod ſi aliud d̄ te
 n̄ ſcire ſatis ē qr oēs tui cōciues te laudat. tū cōites
 mei qbꝝ cū amiciciā cōflauisti. & q ſis & quanti pē-
 dendus. me certū fecere. ex qbus te cape meā beni-
 uolētiā didici: cui⁹ iā te facio p̄ticipē. Quia nō mi-
 nus illa es dignus: q̄ ego ſū tua. Nūc qd ueli quo-
 niā inter amicos res agit: Paucis exponā. Tu ſcis
 mortale genus q̄ ī amore ſit p̄nū. ſeu uirtutis ſit.
 ſeu uicii. late patet iſta calamitas: nec cor ē: ſi mō
 carneū ē qd̄ amoris n̄ aliquā ſentiat ſtimulos. Scis
 qr nec ſapiētissimū Salomonē: nec Sansonē fortis
 ſimū iſta paſſio dimiſit īmūne. Incenſi p̄terea pec-

toris & aoris iprobis ea natura est: ut si quis prohibeat
magis ardeat. Nulla re magis ista curat pestis. q̄
dilecti copia. Fuerunt plures tuū uiri tuū mulieres. tā
nēa q̄ maioꝝ nōtoꝝ memoria. q̄b inhibito duris
simē necis fuit occasio. Cōtra uero plerosq; noui-
mus: qui post concubitum & aplexus passim cō-
cessos mox furere desierunt. Nihil consultius
est postquam amor ossibus hæsit q̄ furori cederet.
Nam qui aduersus tempestatem nititur. s̄epe
naufragiū facit. Et q̄ obtēpat pcellæ. supat. Hęc
ideo dixi. qr te scire meū amore uolo. & qd mei ca-
usa sis factur?. Tu qd emolumētū hic sit oriturū
nihil tibi tacebo qr iā mei cordis alterā te reputo
pt̄. Ego Lucreciā diligo: neq; hoc mi pādale mea
culpa ē factū. sed regēte fortū ī cui⁹ manu ē tot⁹
quē colim⁹ orbis: Mibi n̄ erāt noti mores uīri nec
hui⁹ urbis cōsuetudines norā. Putabā ego femias
uīrates qd oculis mōstrāt: ī corde sentire. hinc de-
ceptus fū. Credidi nanc⁹ amitū me Lucrecie fore
dū me luminib⁹ ituebat placidis cepiq; cōtra dili-
gere Nec tā elegatē dñam dignā putauit. cui uices
non redderet amoris. Nōdū te noui uel tuū gen⁹.
amaui putas amari. Q uis. n. tā saxeus ē aut fer-
reus: qui nō. am&c; amat⁹? Sed postq; fraudes no-
ui meq; irritū. ne me⁹ sterilis ēēt amor nix⁹ ōibus
artibus illam incendere: ut par pari referretur.

Ardeat nāq; nihilq; urere, tū rubor erat tū axietas
 āimi, que me die noctuq; miq; īmodū cruciabat. &
 erā adeo ītrors⁹, ut egredi nullo pacto ualerē. Fēm
 ē igīt ut me cōtinuāte, par sit amor āboꝝ. Illa īcē
 sa ē, ego ardeo, ābo pim⁹. Nec remediū p̄telādi ui-
 dem⁹ ullū, nisi tu sis adiumento: Vir cūscdit & fī
 nō tā uellus aureū puigil draco ſuabat, nec aditū
 orci cerberus: q̄ ista diligenter recludit. Noui ego
 familiā urām, ſcio qr nobiles eſtis īterprimores ur-
 bis diuites amati: Vtinā nūq; nouiſſē hāc feminā
 Sed q̄s eſt q̄ possit relistere fatis: Nō elegi hāc ſed
 cas⁹ dedit amādā. Sic ſe res habet, tectus adhuc a-
 mor. Sed niſi bñ regaꝝ, magnū adhuc qđ ſupi aꝝ,
 tāt malū pariet. Possē ego me fortassis cōpelleſi ſi
 hīc abiē, q̄ q̄ q̄ effet mihi grauissimū facrē tñ
 uře familie ḡta. ſi hoc putarē ex uſu fore. Sed noſ
 co ꝑ furorē, aut me ſe q̄ret aut māere coacta, man⁹
 ſibi oſcīleret, qđ eēt doūi uře dedec⁹ ppetuū q̄ igī
 t te uolebā te uocabā uři cā ē, ut obuiem⁹ his ma-
 lie. Nec alia uia niſi ut amoris nři aurigā ſe p̄beas
 eureſq; ut bñ diſsimulat⁹ ignis fiat opt⁹ Ego me
 tibi cōmēdo, do, deuoueo, obſequere nō furori, ne
 dū oppugnaꝝ magis īcēdaꝝ. Cura ut ſimul conve-
 nire poſſimus quo facto magis humiliabitur

ardor: tollerabili orḡ reddet. Tute scis aditus do-
mus: scis qn̄ vir abest: scis quō me ualeas ītrudi-
cere. Frater uiri auertēdus ē. q̄ ē ad has res nimiū
perspicax: lucreciamq̄ tanq̄ locū germani teneat
magna cura custodit: Inuersaq̄ Lucrecīe uerba.
euersas ceruices. gemitus: screatus: tussim: risus
attente cōsiderat. Hūc eludere sentētia ē. nec sine
te fieri pōt. Ass̄is ergo & qn̄ abfuturus sit vir:
me instrue: remanentēq̄ fratrē diuerte. ne custos
affixus Lucrecīe sit: neue custodes adhibeat alios
Tibi credet: & quod dii faxint hāc tibi p̄uincia
fortasse cōmitt&. Quā si suscepis & me iueris:
ut spo in uado res ē. Poteris. n. me clam dū c̄ete,
ri dormiet intromittere & amore lennire furētē.
Ex his quot emergāt utilitates. arbitror te p̄ tua
prudentia palā cernere. Seruabis nāc̄ ī primis ho-
norē domus. amore teges qui nō poss& abs uīa ī
famia manifestari: Sobrina tua in uita tenebis:
Menelao uxore custodies: cui non tam obest una
nox mihi concessa nesciis ūib⁹ si sciente popu-
lo: illā p̄diderit me sequentē. Senatori romano se-
cuta ē Ipia Iudū ad pharon formosac̄ m̄cenia la-
gi. Quid si me domi nobilē atq̄ potentē seq̄ sta-
tuat? Quod dedecus uīi generis: q̄ populi risus:

quæ nedum uestra sed totius urbis infamia? Di-
ceret forsitan aliquis. Obsumēda potius ferro: aut
extinguenda uenenis est mulier q̄ id agat. Sed ue-
illi qui se humano sanguine poluit: & maioris ex-
lere vindicat minus. Non augenda sunt mala: sed
minuenda. Nos hoc scimus ex duobus bonis meli-
us eligendum. aut ex malo & bono: quod sit bo-
num. Sed ex malis duobus: quod minus obſit.
Omnis uia periculi plena est: sed hæc quam moni-
stro: minus habet discriminis. per quam nedum
sanguini tuo consules: sed mihi quoque proderis:
qui pene insanio. dum mei causa uideo lucreiam
cruciari. Cui potitus odio esse uellem q̄ te rogare.
Sed hic sumus: eo deducta res ē. Et nisi tuis arti-
bus: tua cura. ingenio: atq̄ solicitudine nauis re-
gāt: nulla salutis spes maneat. Iuua igitur & il-
lam & me: tuamq̄ domum abs nota c̄ ſrua. nec
me putes ingratum. Scis apud Cælarem quanti-
sim. q̄cquid pecierim. impetratum tibi efficiā. Et
hoc ante omnia tibi pelliceor doc̄ fidem. Palati-
num te comitem futurum. omnēq̄ tuam posteri-
tatem hoc titulo gauifuram. Ego tibi Lucreiam
meq̄ & nostrum amorem & famā n̄am & tui ge-
neris decus committo tuæq̄ mando fidei. Tu ar-
biter es oīa hæc in te sita sunt. Vide quid agas:
d

& seruare potes ita & perdere:

f Vbrisit his auditis Pandalus , factaque mo
rula : Norā hæc Euriale dixit . & utinā non
accidissent : sed eñ i locum sicut abs te dictū ē res
rediit : ut necesse sit me quod iubes efficere ni
si & nostrum genus affici contumeliis : & scanda
lum ingens cupiā exoriri . Ardē mulier sicut dix
ti : & in potes sui ē . nisi occurro ferro se fodiet , aut
ex fenestrī se dabit precipitē : nec uitæ iā sibi nec
honori ē cura . Ipsa mibi suū ardore patefecit . Re
stisti : increpauī : lenire flāmā studui : nihil p̄feci : o
mnia præter te paruif acit . Nihil nisi te curat . Tu
illi semper i mēte sedes : te petit : te desiderat : te so
lū cogitat . Sepe me uocitans , audi p̄cor Euriale di
xit . Sic mulier ex amore mutata ē ut nō eadem ui
deatur . Heu pietas heu dolor . Nulla in urbe tota
uel castior uel prudentior Lucrecia fuit . Mira res .
si tantū iuris natura dedit amori i mentes huma
nas . Medendum ē huic egritudini . Nec alia cura ē
nisi quā tu mōstrasti . Accingā me huic operi tecq;
dū tps erit comonefaciā . Nec ex te gratiā quero :
quia non ē officiū boni uiri : cū is nihil p̄mereatur
gratiā polscere . Ego ut uitem infamia nostræ imi
nentē familie hoc ago . Quod si tibi conductit : nō
ppter ea sum premiādus . At . n . Eurialus inqt .

Ego uel sic tibi gratiā hēo,& creari te comitem ut
dictū ē faciā. Tu modo dignitatē istā mibi spnas?

Nō spno inqt Pandalus: sed ne hinc pfecta sit
uolo. Si uentura ē: libere ueniat, nihil ego cōdicio-
nale facio. Si potuiss& hoc te nesciente fieri: mea
ut opa apud Lucreciā esses.libentius id egissē. Va-
le:& tu uale retulit Eurialus. Postq animū redidi-
sti. fac: finge: inueni: effice ut simul simus. Lau-
dabis inqt Pandalus. Lætusq abiiit q̄ tanti uiri
gī am inueniiss&. tū q̄ sc̄ comitem fore iā spabat.
eius dignitatis tāto erat audior: quāto se min⁹
cupē demonstrabat.Sunt. n. homines qdam ut mu-
lieres: quæ cum maxime nolle dicunt: tum maxi-
me uolunt.Hic lenocinii mercedem sortitus ē. Co-
mitatum & auream bullam suę nobilitatis poste-
ritas demonstrabit. In nobilitate multi sunt
gradus mi Mariane. Et sane si cuiuslib& origi-
nem quæras sicut mea sententia fert: aut nullas
nobilitates inuenies: aut admodum paucas: quæ
sceleratum nō habuerint ortum. Cum enim hos
dici nobiles uideamus: qui diuiciis habundant.
Diuicix uero raro uirtutis sunt comites: quis nō
non uidet ortum nobilitatis estē degenerem?
Hūc usurp̄ ditauerūt: illū spolia: pditiones aliū.

d Z

Hic ueneficiis ditatus ē: ille adulacionibus. Huic
adulteria locū præbent: nō nullis mēdacia prosūt
Quid faciūt ex coniuge quæstū: qdā ex gnatis.
Plerosq; homicidia iuuant, Rarus rarus ē qui iu-
ste diuicias congreget, Nemo falsoam amplum fa-
cit, nī si qui omnes metit herbas. Congregant ho-
mines diuicias multas: nīc unde ueniant: sed q̄
multe ueniant querunt. Omnibus hic uersus pla-
ctū, unde habeas querit nemo: sed oportet habere
Postq; uero plena ē archa, tū nobilitas posciēt: quæ
sic quæsita nihil ē aliud, q̄ pmiū iniquitatis. Ma-
iores mei nobiles habitū sunt sed nolo milii blandi-
ri, n̄ puto melores fuisse proauos meos aliis: quos
sola excusat antiquitas, quia non sunt in memori-
a eorum uicia. Mea sententia nemo nobilis ē: nīsi
virtutis amator. Non miror aureas uestes, equos:
canes: ordinem famulorum: lautas mensas: mar-
moreas ædes: uillas: prædia: piscinas: iurisdicio-
nes: siluas. Nam & hæc omnia stultus assequi po-
test: quem si quis nobilem dixerit: ipse fiet stult⁹
Pandalus noster lènocinio nobilitatus ē.

n On multis post diebus rure inter Menelai
rusticos rixatū ē: & occisi nō nulli q̄ plus
æquo biberat: opusq; fuit ad res cōponēdas Mene-

laon p̄ficiisci. Tum Lucrecia mi vir inqt grauis es
 homo debilisq; equi tui grauiter incedūt. qn gra
 darium aliquē recipe cōmodatū. Cūq; ille p̄concta
 retur ubi nam esset aliquis: optimū īquit Pāda
 lus ni falor Eurialus habet & tibi libens cōcedit:
 si me uis petere. Pete inqt Menelaus. Rogatus
 Eurialus mox equū iussi it adduci. idq; sui gaudii
 signū recepit. secūq; tacite dixit. Tu meum equū
 ascēdes Menelae. ego tuā uxorē eq̄tabo. Cōrētū e
 rat ut noctis ad horā qntā in uico Eurialus esset.
 speraretq; bene si cantantē Pandalū audiret. Abi
 erat Menelaus. iāq; cōlum noctis obduxerat tene
 bræ. mulier ī cubili t̄ps manebat. Eurialus aī fo
 res erat signūq; morabat. Nec cātū audiebat: nec
 screatum. Iam p̄teriebat hora. Ut abir& Eurialus
 suadebat Achates: delusumq; dicebat. Dux erat
 amāti recedere: & nunc unā nūc alia cām manēdi
 querebat. Nō canebat Pandalus qr Menelai frater
 domi māserat & oēs aditus scrutabaſ: ne qd īſidi
 aq; fieret: noctēq; trahebat insomnē. Cui pādalus
 Nunq; ne hac nocte cubitū ibimus? Iā nox mediū
 poli transcedit axem & me grauis occupat somn⁹
 Miror te cum iuuenis sis: senis habere naturam.
 quibus siccitas somnum aufert. nunquam dor
 miunt nisi paululum prope diē dū currus uoluit

d 3

Septētrionalis cū iā tps eēt surgēdi. Eamus iā tan
dē dormitū Quid sibi hæ uolūt uigilie? Eam⁹ īqt
gamēnon si tibi sic uideſ. antea tñ inspiciēdæ sūt
fores. an satis firmatæ sint ne furib⁹ pateāt. Ve
niensq; ad hostium nunc unam: nunc aliam amo
uit: & pesulum addidit. Erat illic ingens ferrum
quod uix duo poterant eleuare: quo nunq; hostiū
claudebaſ. Quod postq; agamēnon admoueāt n̄ po
tuit: iuuia me īqt Pādale. admoueamus ferrū hoc
hostio. tum dormitū ibimus. Audiebat hos sermo
nes Eurialus: & actum est tacitus ait: si hoc ferra
mentum adiungitur. Tum Pandalus. Quid tu
paras Agamenon/ tanq; domus obſidenda sit fir
mare hostium/ An tuta ſumus in ciuitate. Liber
tas hic eſt. & quies: omnibus eadem: cum hostes p
cul ſunt: quibus cum bella gerimus Florētini. Si
fures times ſat clauſum eſt. Si hostes: nihil eſt q; i
hac domo te poſſit tueri. Ego hac nocte non ſubi
bo onus. quia ſcapulas doleo & inſra ſum fractus.
nec gestā dis oneribus ſum idone⁹. aut tu leua aut
ſine. Vah ſatis ē īqt Agamēnon: dormitūq; ceſſit
• Tum Eurialus manebo hic adhuc horā ait. ſi
q; ſorte aliq; adaperiat. Tedebat Achaten moræ:
tacitusq; maledicebat Eurialo: qui ſe tam diu reti
neret inſomnem. Nec diu manſum eſt: cum per ri

mulam uisa ē Lucrecia: pax qd luminis secū ferēs
 uersus quā p̄gens eurialus Salue mi anime Lucre-
 cia dixit. At illa exterrita fugeū primā uoluit. Ex
 inde recognitā: qs tu es uir ait? Eurialus tuus īqt
 Eurialus. Aperi mea uoluptas iam mediā nostē te
 hic operior. Agnouit Lucrecia uocē: sed qr simula-
 tionē timebat: n̄ prius ausa ē aperire. q̄ secreta in-
 ter se tantū nota percepit. Post h̄ec magno labore
 seras remouit. Sed qr plurima ferramēta fores re-
 tinebāt. quæ manus feminea ferre nō poterat: ad
 semipedis dūtaxat amplitudinē hostiū patuit. Nō
 hoc ait Eurialus' obstabit extenuansq; suū corpus
 p̄ dextrū latus intro se cōiecit. Mulierēq; mediam
 amplexus. Achates foris ī excubiis māsit. Tū Lu-
 crecia siue timore nimio: siue gaudio examinata ī
 ter Euriali deficiēs brachia pallida facta ē: & ami-
 ssō uerbo ac oculis clausis p̄ oīa similis mortuæ ui-
 debač nisi q̄ adhuc calor pulsusq; manebāt. Ex-
 territus Eurialus subito casu qd ageret nesciebat
 Secūq;. si abeo īqt mortis sū reus: qui feminā in
 tanto discrimine deseruerim. Si maneo. inter
 ueniat Agamemnon aut alius ex familia: & ego
 perierim. Heu amor infœlix: qui plus fellis q̄ mel-
 lis habes. Non tam absinthium ē amarum q̄ tu .

d ivii

Quot iā discriminib⁹ obiecisti? quot mortib⁹
meū caput deuouisti? Hoc nunc restabat ut meis
brachiis feminā exanimares. Cur me n̄ potius in-
teremisti? Cur me leonib⁹ n̄ obiecisti? Heu q̄ opta-
bilius erat ī hui⁹ me potius gremio. q̄ ista ī meo si-
nu defecisse. Vicit amor uirū: abiectaq; ppria
cura salutis: cū femīa māsit, eleuāsq; altius mutū
corpus atq; deosculās madidus lacrimis. Heu lucre-
cia inqt. Vbi nā gentiū es: ubi aures tuæ? cur non
respondes: cur nō audis? Ap̄i oculos obsecro: meq;
respice. Arride mihi ut soles. Tuus hic Eurialus al-
lū. Tu⁹ te āplectit eurialus. Cur me n̄ ḡtra basias.
Meum cor, abisti an dormis: Vbi te quærā: Cur
si mori uolebas nō me monuisti ut occidissē una.
Nisi me audis, en iā latus meū apiet gladius & am-
bos habebit exitus unus. Ha uita mea: suauium
meum: deliciæ meæ: spes unica: integra inte-
gra quies, siccine te lucrecia perdo. Attolle oculos:
eleua caput: nōdū mortua es. Video adhuc cales:
adhuc spiras. Cur mihi n̄ loqueris. Sic me recipis.
ad hæc me gaudia uocas. Hæc mihi das nocte. Af-
surge oro reques mea: respice tuū urialū. Assū tu⁹
Eurialus. Ac sic fatus lacrimaz⁹ flumē sup frontē
& mulieris tēpora fluit. Quib⁹ tanq; rasis aq; ex-
citata mulier quasi de graui somno surfexit. amā

tēq; uidēs heu me inqt Euriale: ubi nā fui. Cur
non me potius obire s̄inisti: beata iā moriebar in
tuis manib; utinā sic excederē aī q̄ tu hac urbe

d Vm sic iuicē fantur. discederes.

i thalamū pgūt. Vbi talē noctē habuerūt
qualē credimus inter duos amantes fuisse: Postq̄
nauib; altis raptā Helenam Paris abduxit. Tāq;
dulcis nox ista fuit. ut ambo negarēt tam̄ bene in
ter martē uenerēq; fuisse. Tu meus es ganime
des. Tu meus Hypolitus. Adonisque meus dice
bat Lucrecia. Tu mihi Polixena Eurialus refere
bat. tu Emilia: tu Venus ip̄a. Et nūc os: nunc ge
nas: nunc oculos cōmēdat. Eleuataq; non nunq;
lodice. secreta quæ n̄ uiderat ante hac: cōteplabat
& plus dicebat inuenio q̄ putarā. Talē lauantē ui
dit Atheon in fonte Diana. Quid his mēbris for
mosius. Quid candidius. Iā redemi piculo. Quid
ē qd̄ ppter te nō debeat sustineri. O pectus deco
riū: o papillæ p̄nitide. Vos ne tango: uos ne habeo
uos ne ī meas īcididistis manus. O teretes artus: o
redolēs corpus te ne ego possideo. Nūc mori sati⁹
ē. quādo hoc gaudiū ē recēs. ne qua interueniat ca
lamitas. Anime mi teneo te: an somnio: ya ne ista
uoluptas ē: certe uera res agit. O suauia basia: o
dulces āplexus. o melliflui morsus. Nemo me fœli

cius uiuit: nemo beatius. Sed heu q̄ ueloces horæ.
In iida nox cur fugis? Mane apollo, mane apud in
fersos diu. Cur equos tā cito in iugū trahis? plus
graminis edant. Da mibi nocte ut alcmenæ dedi-
sti. Cur tu tā repente Titoni tui cubile relinqs au-
rora? Si tā illi grata es: q̄ mihi Lucrecia: haud
tā mane surgere te p̄mittere. Nunq̄ mihi nox ui-
sa ē hac breuior. quis apud britanos dacolq̄ fue-
ri. Sic Eurialus, nec minora dicebat Lucrecia. Nec
oculū nec uerbū irrecopelatū p̄teriit. Stringebat
hic: stringebat illa, nec post uenerē lassi iacebant.
Sed ut Antheus ex terra, ualidior resus gebat: sic
post bellum alacriores isti robustioresq̄ fiebant.

Nocte pasta cū crines suos ex oceano tolleret au-
rora: discessū ē. Nec post multos dies redeundi co-
pia fuit crescētibus dietim custodiis, sed oīa supa-
uit amor, uiāq̄ tandem cōueniēdi, regit, qua se uisi
amantes sunt. Interea Cesar qui iam Eugenio
reconciliatus erat Romā petere destinauit. Sicut
hoc Lucrecia, quid enī non sentit amor, aut quis
fallere possit amitē? Sic igit̄ Lucrecia scripsit Eu-
genio. I possit animus meus irasci rialo.
tibi iam succenserem, q̄ abitus te dissimulasti. Sed magis amat te quam me spiritus
meus, nulla potest ex causa aduersus te moueri.

Heu meū cor, qd ē q̄ mihi cæsarē n̄ dixti recessu
 rū? Ille itineri s̄e parat nec tu hic manebis scio. qd
 obsecro de me fiet? Qu id agā misera, ubi ī q̄escā.
 Si me relinqs, n̄ uiro biduū. Per ergo has l̄tas me
 is lachrymis madidas, p̄ q̄ tuā dexterā & datā fi-
 dē, si de te qc̄q̄ merui, aut fuit tibi qc̄q̄ dulce me-
 um: miserere ifelicis amātis, n̄ peto ut maneas, se-
 ut tollas te mecū. Fingā me uel pi bethleem petere
 uelle, unicāq̄ recipiā arū. Assit illic duo tresq; fa-
 muli ex tuis: me rapiāt. Nihil negocii ē uolentē e-
 ripere. Nec tibi dedecori puta: nā filius Priami cō-
 iugē sibi raptu parauit. Nō iniuriaberis uiro meo
 is, n̄ oīo me perditurus ē. Nāq; n̄isi me abducas:
 mors illi me aufert. Sed nolis tu ēē crudelis. mcq;
 moritura relinquere: quæ te pluris semp q̄ me fe-
 ci. Ad hæc Eurialus in hunc modum rescripsit.

c Elaui te usq; nūc mea Lucrecia, ne te nimiū
 afflictares ante q̄ t̄ps eff&. Scio mores tuos
 noui qr nimis te crucias. Nec cæsar sic recedit: ut
 non sit reuersurus: Ex urbe postquam reueneri-
 mus hac iter est nobis in patriam, q̄ si Cæsar ali-
 am viam fecerit: me certe si uixero reducem
 uidebis, negent mibi patriam superi: errabū-
 doq; similem me reddant ulixi: nisi huic reuertar.

Respira ergo mi anime sumeq; uires, noli te mace-
rare, quin uiue potius læta. Quod dicens de raptu,
ess& mihi tū gratissimū tū iocundissimū: nec ma-
ior mihi uoluptas p̄stari poss& q̄ te sēp mecū ha-
bere ac meo ex arbitrio potiri, sed oſulēdum ē ma-
gis honori tuo q̄ meæ cupiditati. Exigit namq; fi-
des tua qua me cōplexa es, tibi ut cōſiliū fidele p̄
bēa & q̄ i rē sit tuā. Tu te scis p̄nobilē esse & i cla-
ra familia nuptā. Nomē hēs tum pulcherrimæ tū
pudicissimæ mulieris nec apud' italos solū tua fa-
ma claudiē: sed & teutones & panones & boemi &
ois septētrionis populi tuū noīnē cognoscūt. q̄ si
te rapiā, mitto dedecus meū qd̄ tui cā flocif acerē.
qua ignominia tuos afficeres necessarios. Quibus
doloribus matrē pungeres. Quid de te diceretur?
Quis rumor exiret i orbē. Ecce Lucreciā quæ bru-
ti cōiu ge castior, penolpeq; melior dicebat iam me-
chum sequitur i memor parētum & patriæ. Non
Lucrecia: sed Ippia est: uel Iasonem sequuta Me-
dea. Heu me, quantus mōror cum de te talia di-
ci sentirem. Amor nōster clam est, nemo te non
laudat. Rapina turbaret omnia. Nec unq; tam
laudata fuisti: quam tunc uituperareris. Sed mit-
tamus famā: qd̄ q̄ nos amore nō p̄frui n̄ ualeā
m⁹. Ego cesari ūio, is me uif fecit potētē diuitē.

Nec ab eo recedere possū sine mei status ruina: q̄ si eum deserorem: non quirem te decenter habere
 Si curiā sequerer: nulla quies esset. Omni die ca-
 stra mouemus: nusq̄ cæsari tanta mora fuit: q̄ta
 nunc senis. Idq̄ belli necessitas facit. q̄ si te circū-
 ducerem & quasi publicam fœminam i castris ha-
 berem: uide q̄ esset mihi & tibi decorum. His ex-
 rebus obsecro te mi lucrecia mæntem ut istam exu-
 as: honoriq̄ consulas. Nec furori magis q̄ tibi bla-
 diaris. Alius fortassis amator aliter suaderet. & ul-
 tro te fugere precaretur: ut te q̄ diu posset abu-
 teretur. Nihil futuri prouidus dū præsenti satis-
 faceret egritudini. Sed is nō esset amator uerus q̄
 libidini magis q̄ famæ consuleret. Ego mea Lucre-
 cia qd̄ frugi est moneo. Mane hic te rogo. nec me
 dubita reditur. qcqd apud etruscos agēdū cæsa-
 ri: mihi cōmitti curabo. daboq̄ operam ut te frui
 absq; tuo incōmodo possim. Vale: uiue: ama. nec
 meū q̄ tu⁹ ē ignē putato mōrē aut me n̄ iuitissi-
 mu hīc abscedet. Iteq; uale mea suauitas: & aīmæ

a Cquæ uit his mulier & ipata cibis meæ.

factura r̄ scripsit. Paucis post dieb⁹ Eurial⁹
 cū cæsare romā prexit. Nee diu morat⁹ illic febri-
 bus ē icens us. Infœlix penit⁹: q̄ cū arderet amore
 febriūc̄ cepit ignibus æstuare: cū iā uires amor

extenuass&c: adiectis morbi dolorib⁹ pa⁹ superat
uitæ. Tenebaq; spiritus medicoq; remediis potius
q; manebat. Cæsar dietim ad eū ueniebat. & quasi
filiū solabat. oēsq; curas apollinis adhibere iube-
bat. Sed nulla fuit ualētior medela q; Lucrīæ scri-
ptū: quo uiuentē illā & sospitē cognouit: quæ res
aliquantis per morbū minuit. Eurialūq; surgere ī
pedes fecit: q; & coronationi cæsaris interfuit ac i-
bi miliciā suscepit & aureū calcar. Post hac cū Cæ-
sar perusiu⁹ peter&, is romæ mansit nondū ex inte-
gro sanus. Exinde senas uenit q; quis adhuc debilis
extenuatusq; facie. sed intueri potuit nō alloq; Lu-
creciā. Epistolæ plures utrīq; missæ sūt. Rursusq;
de fuga tractatum est. Triduo illic mansit Euria-
lis: demū cū sibi aditus oēs uideret ereptos: recel-
lū eius amanti renūciauit. Nunq; tanta dulcedo ī
conuersando fuit: quanta in recedendo mœsticia
Erat in fenestra Lucrecia. p uicū iā Eurialis eqta-
bat. humidos oculos alter ī alteq; iecerat. Flebat u-
n⁹. flebat alter. abo dolorib⁹ urgebāt. ut q; suis ex
sedib⁹ cor euelli dolēter sētiebāt. Si qs ī obitu qt⁹
sit dolor ignorat: duoq; amatū separationē s̄lidor&.
q; quis maior hic anxietas īest & cruciat⁹ ī gētior. Do-
l& aīus ī morte qr corp⁹ reliqt amatū. Corp⁹ absē-
te s̄pū n̄ dol& nec sētit. At cū duo īuicē s̄glutinati

sunt aī. tāto pēsior ē sēpatio q̄to sēlibilior ē uterq;
dilect⁹. Et hic sane n̄ erāt sp̄s duo: s̄z quēadmodū
putat Aristophanes. unius animæ duo corpora fa-
cta erāt. Itaq; nō recedebat animus ab animo. sed
unicus amor scindebač in duos. tū cor in partes di-
uidebatur. mentis pars ibat: & pars remanebat. &
oēs iuicē sensus digregabant: & a se ip̄is discedere
flebent. Non māsit i amānti faciebus sanguinis
gutta. nisi lacrimæ fuissent & gemitus. Simillimi
mortuis uidebant. Quis scribere: q̄s referre: quis
cogitare poss & illarū mentiū molestias? nisi q̄ alii
quando insaniuit. Ladonia recedente Protesilao
& ad sacras Ilīi pugnas eūte: exanguis cecidit. Ea-
dē postq; uiri morte agnouit. Viuere ap̄plius mini-
me potuit. Dido pheniss a post fatalē enē recessū
se ip̄am interemit. Nec Porcia post bruti necē vo-
luit superesse. Hæc nostra postq; Eurialus ex uisu
recessit: in terrā collapsa p famulas recepta ē. cubi-
licq; data donec resumeret spiritū. Ut uero ad se re-
diit uestes aureas purpureasq;: & omnē lēticia or-
natū reclusit. pullisq; tuniciis usq;: nunq; post hac
cantare audita ē: nunq; uisa ridere: nullis faceciis
nullo gaudio: nullis unq; iocis in lēticiam potuit
reuocari. Quo in statu dum aliquandiu perse-
uerat: & gretudinem incidit. Et quia cor su-
um aberat. nullaq; menti consolatio dari poterat.

Voy. La liste
des ouvrages
de *Telesius*
dans le 41^e journ.
des Scav. 1705.
pag. 646. et seqq.

Inter multum plorantis brachia matris ac collacri
mantis & frustra consolatoriis uerbis utentis: in-
dignantem animam exalauit.

Eurialus postquam ex oculis nunquam se am-
plius uisuris abiit: nulli intereundum lecutus. so-
lam in mente Lucreiam gerebat. & an unquam
reuerti posset meditabatur. Venitq; tandem ad
Cesarem perusii manentem: quem deinde Ferari-
am: Mantuam: Tridentum: Constantiam & Ba-
sileam fecutus ē. At demum in Hongariam atq;
Bohemiam. Sed ut ipse Cesarem: sic eum Lucro-
cia sequebatur insomnis. nullamq; noctem sibi
quietam permittebat. Quā ut obiisse uerus ama-
tor cognouit: magno dolore permotus lugubrem
uestem recepit nec consolationē admisit. nisi postq;
cæsar ex ducali sanguine uirginē sibi tum formo-
sam: tum castissimam atq; prudentem matrimo-
nio iunxit.

Habes amoris exitum Mariane mi amantissime:
non ficti neq; felicis. Quem qui legerint: pericu-
lū ex aliis faciat quod sibi ex usu fiet. Nec amato-
riū bibere poculū studeat qđ longe plus ales hēt
q; mellis.

VALE.

LIBELLVS Ornatis simus Elegantis simusq; Ae-
neæ siluii poetæ senensis de duob; amatib; feliciter
FINIT.:

Yme.
1348